

prvi
zgornjevipavski časnik
latnik

BLIŽA SE VESELI DECEMBER

Letošnji prazniki bodo drugačni, praznično vzdušje z okrasitvijo pa bo kljub temu našemu mestu dalo čareben utrip. Naj bo letošnji december priložnost, da si praznično vzdušje ustvarimo v krogu svojih najbližjih, z nekaj malega ustvarjalnosti bo praznovanje svoj čar doseglo tudi na daljavo.

RAZMERAM NAVKLJUB
SI USTVARITE PRAVLJIČEN
VESELI DECEMBER.

Begičev Pilon v Pilonovi galeriji

Stalna zbirka Pilonovih prijateljev, ki jo hrani Pilonova galerija Ajdovščina, je bogatejša za žlahtno umetniško delo – spominski portret Vena Piona v bronu, ki ga je leta 2008 izdelal Mirsad Begić za takrat novo poslovno stavbo Primorja v Ajdovščini. Odkup je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo.

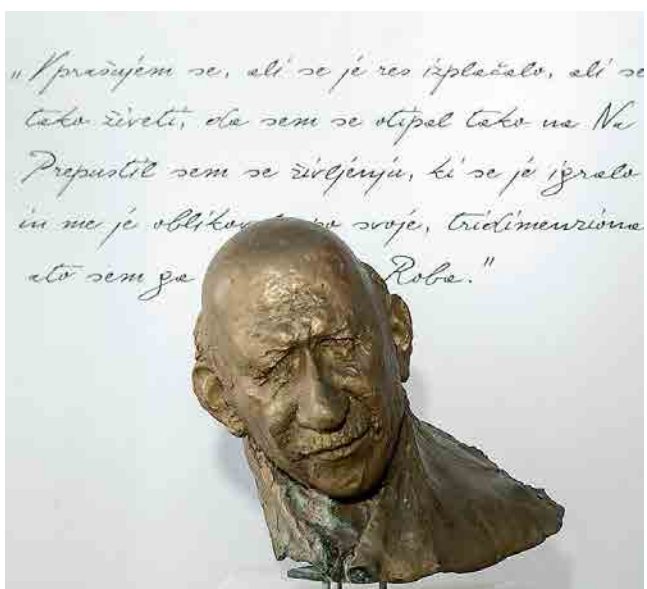
Pilonova galerija Ajdovščina se je na dražbi Primorja v stečaju edina potegovala za Pilonov kip. Zanj bo odštela 5.000 evrov, strošek bo v celoti pokrilo Ministrstvo za kulturo. Kipar Mirsad Begić je portret izdelal po naročilu, za novo poslovno stavbo Primorja, kot piko in i mojstrovini arhitekta Borisa Podrecce. Jav-

nosti je bil prvič predstavljen ob prazniku priključitve Primorske matični domovini 15. septembra leta 2008 - v okviru posveta z znanimi Primorci, tudi z Borisom Pahorjem, ki je Piona osebno poznal in je po posvetu pomagal odkriti doprsni kip. Poseben gost dogodka je bil Pilonov vnuk François, ki je prav za to priložnost priletel iz Francije.

Direktorica Pilonove galerije Ajdovščina Tina Ponebšek je vesela nove pridobitve. Kiparski portreti Vena Piona so namreč izjemno redki: »V stalni zbirki Pilonovih prijateljev hranimo le portret Piona, ki ga je izdelal v mavcu Drago Tršar leta 1965. Delo v značilnem Begičevem slogu odlično dopolnjuje zbirko kiparskih del znotraj stalne zbirke.«

Mirsad Begić je tudi avtor kipa Filipa Terčelja v nadnaravni velikosti na šturskem placu, že leta 2001 pa je izdelal tudi doprsno bronasto podobo Matije Vertovca, ki krasi Šmarje.

Spominski portret Vena Piona v bronu je že v galeriji, za sedaj še v depozitu, ko bo izdelan podstavek, bo razstavljen v vhodni avli galerije. Posebno mesto pa bo dobil po prenovi Rustjeve hiše in širitvi prostorov galerije.

V spomin in opomin

Narava žari v najlepših barvah in se ne ozira na našo bolesto; živi svoje življenje, neodvisno od virusa.

Ta lepota me je v prazničnih dneh zvalila na Sveti Pavel. Ta pot ni za kondicijo, to je za dušo. Vedno jo mahnem po Podgori, skozi zaselke. Poznam vsako hišo, njene prebivalce in njihovo zgodovino, povezano z mojim otroštvom.

Ko sem prečkala Vrtovinšček pri Lozarjih in zavila po senožeti proti vrhu, me je steza vodila po spodnjem robu travnika. Pa naj bo, sem si rekla, lahko napravim velik ovinek, ker se je v soncu bleščalo polno lepote. Stari kostanji so ob pišu sipali svojo mavrico na tla, ježice so bile že prazne, zadnje ciklame so se skrivale ob kamenju.

Preden sem zavila navzgor, proti vrhu, me je presenetil železen križ. Ta je bil postavljen v zadnjem času, kajti lesen majhen križ je bil tam že v preteklosti. Na križ je nekdo postavil napis ... V SPOMIN IN V OPOMIN, da, v spomin na vse, ki jih ni več med nami. V opomin pa vsem, ki si vsako jutro dajo duška z različnimi neprijaznimi besedami na družbenih omrežjih. Človeka stisne pri srcu, kajti taka sporočila zasenčijo jasna jutra, ki napovedujejo lep dan in lepšo prihodnost.

Ne vem, kdo je postavil križ, vem pa, da je napravil dobro delo.

Misli, ki so se oddaljevale od zgodovinskih dogodkov, ki smo se jih spomnili v tistih dneh, so me tlačile, ko se mi je na vrhu zasmejala cerkva sv. Pavla, simbol sodelovanja, prostovoljstva in povezovanja.

Križ ob stezi naj bo res samo v SPOMIN.

Irena Šinkovec

Štab Civilne zaščite

»Le dosledno spoštovanje ukrepov prinaša izboljšanje.«

Epidemiološka slika v državi še ni obetajoča. Delež okužb je še vedno visok – v občini Ajdovščina še vedno beležimo razpršene okužbe, večjega žarišča sicer ni, v obeh domovih za starejše je stanje obvladljivo. Epidemija pa je razglašena vse do 17. decembra. Ukrepi so nujni – upoštevajmo jih.

Celotna država je zaradi epidemiološke slike v rdečih številkah. Občina Ajdovščina pri tem ni izjema, 14-dnevna incidenca znaša 504 okuženih na 100.000 ljudi. Štab Civilne zaščite budno spremlja dogajanje in opravlja več obhodov, kjer občane opominja na dosledno upoštevanje in spoštovanje ukrepov. V veljavi so strogi

ukrepi – dosledna nošnja mask tako zunaj kot v skupnih notranjih prostorih je nujna, ne pozabimo na dosledno razkuževanje ter izogibanje vseh ne-nujnih stikov in storitev. Ostati doma je v teh dneh nadvse priporočljivo.

Od nas samih, vsakega posameznika, je odvisno, kako uspešni bomo kot skupnost –

potrudimo se, da z odgovornim samozaščitnim ravnanjem ohranimo zdravje vseh nas. Ostanite doma, poskrbite za svoje zdravje in ne pozabite na tiste, ki v teh časih potrebujejo pomoč, ranljive in starejše. Ob vsem tem pa ohranite pozitivno naravnost, ki je pri ohranjanju zdravja ključna. **Skupaj zmoremo.**

Pripadniki štabov Civilne zaščite občin Ajdovščina in Vipava

Človek Človeku Sopotnik

Sopotniki aktivni tudi v času epidemije

V Zavodu Sopotniki – enota Ajdovščina – storitev brezplačnih prevozov za starostnike nemoteno teče. Izvajanje je prilagojeno vladnim ukrepom in odlokom, tako da so na voljo le prevozi do zdravstvenih in zobozdravstvenih storitev. Matjaž Jazbar, koordinator projekta, izpostavlja: »Trenutno starejših ne vozimo v trgovine, k frizerjem, v kozmetične salone ... Lahko pa uporabniki naročijo stvari, ki jih potrebujejo iz trgovine – mi pa jim potrebščine pripeljemo na dom, upoštevajoč čim manj stikov in ob spoštovanju vseh ukrepov.« Koordinator še dodaja, da med uporabniki ni zaznati strahu pred okužbami. Navkljub razmeram v veliki meri koristijo prevoze, oba avtomobila, ki sta v Ajdovščini na voljo za pre-

voze, gresta proti Šempetru ali Gorici tudi po večkrat na dan, tako opravijo več kot 20 prevozov na teden. »Velika pohvala gre našim prostovoljcem, ki še naprej predano opravljajo plemenito delo. Seveda zagotavljamo vso možno zaščito

in se držimo vseh navodil in ukrepov,« sporočajo Sopotniki in dodajajo, da bodo še naprej skrbeli za dobrobit starejših in še naprej širili glas o tem, da so Človek Človeku Sopotnik.

Foto: Mojca Dumančič

Naredimo si najlepše praznike

Veseli december je tik pred vrati, letos bo nekoliko drugačen, a zato nič manj čaroben. V Ajdovščini bomo praznični utrip ustvarili virtualno, preko spleta, vzdušje pa bomo vnašali tudi na praznično osvetljene ulice in trge. Okrašeno mesto si bo ogledal tudi Miklavž, ki se bo v soboto, 5. decembra, s kočijo popeljal skozi mesto, tako da ga boste otroci lahko pozdravili skozi okna svojih domov.

V Ajdovščini se bodo noveletne lučke prižgale prav na Miklavžev večer, v soboto, 5. decembra. Poseben poudarek pri praznični osvetlitvi bo v prenovljeni Kastri – na Lavričevem trgu in Prešernovi ulici. Takoj ko bo mogoče, bo na Lavričevem trgu zaživel drsališče. Trg pa bo krasila tudi novoletna smreka, ena od treh, ki so že na poti iz predmejskega gozda. Drugi dve bosta stali v krožišču v središču mesta ter v Šturjah. **Podrobnosti o obisku Miklavža ter o ostalih prazničnih dogodkih bodo objavljene na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si, pa tudi na Lokalne Ajdovščina in drugod.** V decembru je poleg drsališča na placu načrtovan še božično-novoletni sejem, vendar pa ima zdravje prednost pred druženjem.

Jaslice v Križu – vabljeni k soustvarjanju razstave

V Vipavskem Križu so se odpovedali tradicionalnim živim jaslicam, vendar razstava jaslic v Domu krajanov ostaja. Ker bo letos zaradi omejenih možnosti jaslic iz drugih krajev in držav manj, Turistično društvo Vipavski Križ vabi vse ob-

čanke in občane, da pomagajo soustvarjati razstavo s svojimi jaslicami. Sprejeli in razstavili bodo prav vsake, sporočila o sodelovanju sprejemajo do 5. decembra na 041 421 927 (Harij) ali 041 514 906 (Vida). Krajanji Vipavskega Križa pa bodo jaslice razstavili tudi na svojih dvoriščih in v okenskih nišah, tako da jih bomo lahko občudovali tudi mimoidoči. **Razstava jaslic v Domu krajanov Vipavski Križ bo odprta od 18. decembra naprej, ob obisku pa se bo treba držati vseh zapovedanih ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa.**

V letošnjem veselem decembru se bomo resda manj srečevali na hrupnih zabavah, manj nakupovali, manj potovali ... ponuja pa se nam priložnost, da se resnično posvetimo družini, da si v naših domovih ustvarimo vsak svojo praznično pravljico. Z nekaj malega načrtovanja, ustvarjalnosti in dobrih idej bo to lepo preživet čas. Še lepše bo, če bo smrečica okrašena z okraski, izdelanimi na družinski ustvarjalni delavnici ... Naj bo veseli december čaroben, zdrav in doživet.

Naprodaj stavbna zemljišča v Dobravljah in Lokavcu

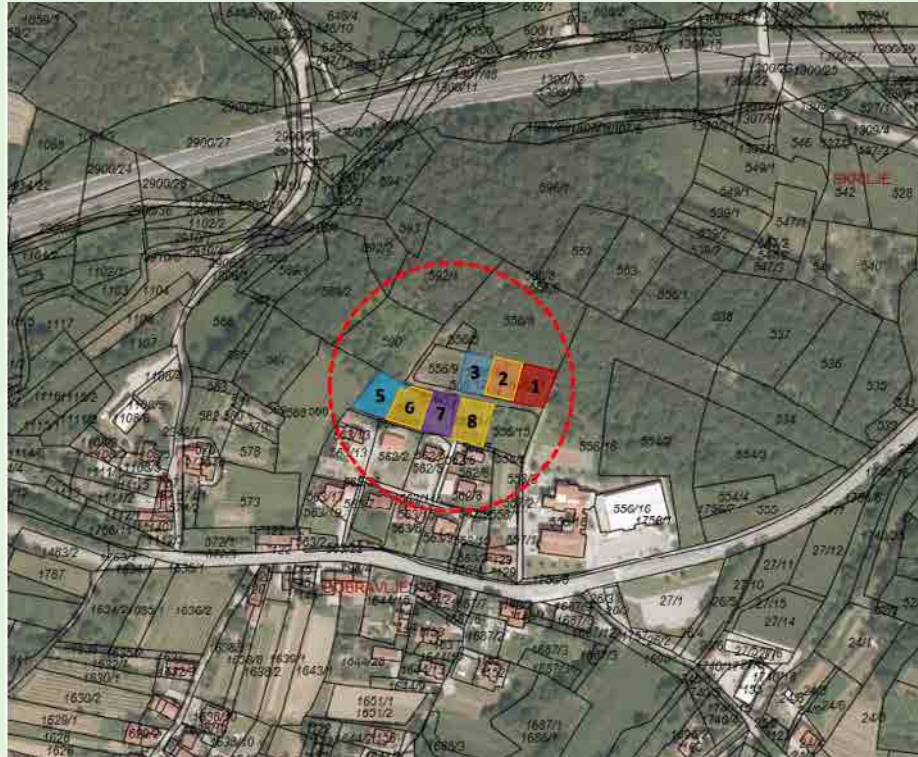
Občina Ajdovščina ima razpisani dve javni dražbi, naprodaj so stavbna zemljišča v Dobravljah in v Lokavcu. 7. decembra bo potekala javna dražba za prodajo parcel v Lokavcu, 8. decembra pa za prodajo parcel v Dobravljah.

V Dobravljah (k. o. Skrilje) in v Mizinski vasi v Lokavcu (k. o. Lokavec) so naprodaj gradbene parcele, namenjene gradnji stanovanjskih hiš s spremljajočimi objekti. V Dobravljah občina že ureja komunalno infrastrukturo, v Lokavcu pa bo urejena do konca leta 2021. V Dobravljah je naprodaj sedem parcel, ki se prodajajo posamično, namenjene so individualni gradnji. V Lokavcu pa se stavbna zemljišča prodajajo v treh sklopih, nakup posamične parcele tu ni mogoč. Dispozicija pozidave Mizinska vas predvideva gradnjo eno ali dvostanovanjskih hiš.

Razpisa obeh javnih dražb, vključno z vsemi potrebnimi informacijami, dokumentacijo in obrazci, sta objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina (www.ajdovscina.si).

Lokacija parcel v Lokavcu

Lokacija parcel v Dobravljah

Oživitev osrednjega mestnega parka

Šturski park v Ajdovščini bo dobil novo podobo. S sprejeto dispozicijo pozidave je občinski svet potrdil načrtovanje več posegov, še letos bo predvidoma postavljen paviljon, manjša igrala in vodni elementi, prihodnje leto pa je predvidena izgradnja brvi čez Hubelj.

Za združene pobude v sklopu oživitve Šturskega parka je v proračunu zagotovljenih 30 tisoč evrov. Urejanje bo potekalo v več fazah, v načrtu je izdelava dokumentacije za izvedbo ostalih posegov – obeta se umestitev vodnih elementov, igral, postavitev urbane opreme, ureditev platojev v parku ob pešpoti Rizzatova vila –

Merkator idr. Prihodnje leto se načrtuje tudi izgradnja brvi za pešce, ki bo povezovala park in C2. Vzporedno se bo pričela tudi gradnja kolesarskih in pešpoti ob Goriški oz. Vipavski cesti. Načrtovana ureditev parka vključuje tudi ureditev brežin ob Hublju in obnovo zasaditve. Obstoječe parkirišče v parku bo ohranjeno, le

nekoliko bolj ga bodo ozelenili in namenili predvsem osebnim vozilom. S tem projektom občina v Šturskem parku ohranja območje centralnih dejavnosti in ob obstoječih objektih dopušča tudi gradnjo novih, namenjenih turističnim in gostinskim pa tudi kulturnim dejavnostim.

Hišica na Dobravskem polju že stoji

Objekt čistilne naprave v Dobravljah je zgrajen. Prav tako so že položene glavne cevi novega komunalnega omrežja, izvedenih je že več kot polovico hišnih priključkov. V decembru se bodo dela izvajala po glavni cesti skozi Dobravlje, promet bo urejen s polovično zaporo.

V Dobravljah se izvaja eden večjih projektov v zadnjih letih – popolna prenova kanalizacijskega omrežja z izgradnjo nove čistilne naprave, hkrati se prenavlja tudi vodovodno omrežje. Hišica nove čistilne naprave na Dobravskem polju že stoji. Trenutno se vanjo namešča strojna oprema, naprava bo imela zmogljivost 800 PE. Nato bo urejena še okolica. Hkrati se nadaljuje tudi izgradnja hišnih priključkov na novo kanalizacijsko omrežje. Več kot polovi-

ca je že urejenih, preostali priključki – po prvih ocenah bo vseh skupaj okoli 140 – pa bodo izvedeni do konca februarja 2021. V marcu 2021 je namreč že predvideno poskusno obratovanje nove čistilne naprave.

V prihodnjih dneh pa se bo začelo z izvedbo kanalizacije po glavni cesti skozi Dobravlje. Promet bo urejen s polzaporo, izmenično enosmerno. Voznike prosimo za razumevanje in strpnost.

Protivetrni pasovi načrtovani po celotni Vipavski dolini

Občina Ajdovščina je s projektnimi partnerji pred štirimi leti pristopila k izvedbi pilotnega projekta zasaditve protivetrnih pasov z namenom zaščite zemlje pred burjo in vzpostavitev večjega kljubovanja podnebnim spremembam. Na podlagi vzpodbudnih rezultatov se bo vetrozaščitne pasove v prihodnjih letih zasadilo po vsej dolini.

Cilj projekta je podpora kmetijstvu kot eni izmed pomembnejših gospodarskih panog Vipavske doline. V preteklosti so ob urejanju kmetijskih površin v Vipavski dolini sicer že predvideli in ponekod tudi že zasadili različne rastline v pasove, vendar so jih marsikje tudi že odstranili. Burja zato

mičen način prikaže zgodbo o razvoju zelenih protivetrnih zaščit v Vipavski dolini. Izsledki raziskav kažejo, da se je na testnem območju zasaditve protivetrnih pasov – med centralno čistilno napravo in Centrom za ravnanje z odpadki Ajdovščina – izkazalo, da so se sadike višine od 80–100 cm

vetрозаščitnih pasov na območju celotne Vipavske dolini. Gre za obnovitev t. i. melioracijskih pasov, ki so se v dolini gradili v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja. Prav z učinkovitimi učinkami pilotnega projekta se je tako doseglo, da se bodo slednji po Vipavski dolini v prihodnjih letih ponovno zasadili. »Ocenjujemo, da bo potrebno zasaditi približno 40 kilometrov pasov po celotni Vipavski dolini,« še dodaja vodja gospodarskega oddelka. Sredstva za ta projekt, ki so ovrednotena na 1,5 milijona evrov, bo zagotovilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz podnebnega sklada.

kmetovalcem (še vedno) povzroča veliko nevšečnosti in škode, saj odnaša zemljo s polj in uničuje pridelke oz. kmetijsko rastje. Na regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina so pred kratkim skupaj s partnerskimi organizacijami pripravili promocijski video o učinkovitosti zelenih protivetrnih zaščit. Protivetrni pasovi med drugim varujejo rodovitno prst pred burjo in preprečujejo prekomerno izhlapevanje vode iz odprtih kmetijskih površin. Film na interaktiven in dina-

najboljše ukoreninile in razvile. Tudi propad rastlin je bil pri sadikah te višine najmanjši. Merilniki, ki so bili postavljeni, so na 300 metrov dolgem pasu, posejanem z drevesi in grmovnicami, odkrili več dobrih učinkov. Janez Furlan z oddelka za gozdarstvo in razvojne zadeve izpostavlja, da je občina Ajdovščina s pilotnim projektom pridobila velike razvojne učinke za celotno Vipavsko dolino. »Ministrstvo za kmetijstvo smo uspeli prepričati v smiselnost in nujnost obnove

Operacija se delno sofinancira iz programa LIFE za obdobje 2014-2020, podprograma za podnebne ukrepe, prednostnega področja prilagajanje podnebnim spremembam, št. projekta LIFE15 CCA/SI/000070 – LIFE ViVaCCAdapt.

Proti Lokvam po asfaltu

Direkcija za infrastrukturo zaključuje z obnovo državne ceste Predmeja – Lokve. Po skoraj 3 kilometra dolgem odseku se je že moč peljati po asfaltu. Z zaključnimi deli bodo končali kmalu.

Direkcija RS za infrastrukturo je s pomladjo pričela z obnovo državne ceste s Predmeje proti Lokvam. V času del je še do

pred kratkim veljala popolna zavora. Izvajalci del, Gradnje gradbeništvo in prevoznitvo Boštanj in Kolektor CPG, so

na 2,7 kilometra dolgem odseku od odcepa za Golake do vrha Nagnovca cesto temeljito prenovili. Razširili so ozke in nepregledne ovinke, postavili podporne zidove, obnovili in dogradili odvodnjavanje, utrdili vozišče in pred kratkim cesto asfaltirali. Manjkajo zgolj še zaključna dela – namestitev prometne signalizacije in ureditev bankin. S prenovno ceste bodo tako tovarnjakom in drugim udeležencem v prometu omogočeni neprimerljivo boljši pogoji vožnje, asfaltirana cesta pa bo tudi v slabih vremenskih pogojih nudila večjo prometno varnost.

Foto: M. Barišič

Na Prešernovi ulici porušena stavba

Pri Policiji se je v tem mesecu uresničila načrtovana rušitev stavbe na Prešernovi ulici. Podjetje Stopar PGM iz Lokavca je poleg rušitve prostor tudi uredilo – ta bo začasno namenjen parkiranju. Še pred delovnimi stroji pa so v stavbi našli zanimive najdbe, ki jih je v 'obdelavo' prevzela ekipa Goriškega muzeja.

Objekt na Prešernovi ulici s hišnima številka 8 in 8 a je bil s strani Občine Ajdovščina odkupljen že konec leta 2018. Z rušitvijo se je na tem območju pridobilo dodatni odprt prostor. Občina namerava tu ure-

površina urejena z drenažnim kamnitim drobljencem, naknadno se bo površina uredila skladno z vizualno podobo Kastre.

Še pred delovnimi stroji pa je objekt na Prešernovi ulici pre-

editi parkirišče za kratkotrajno parkiranje, namenjeno predvsem za obiskovalce tržnice in TIC Ajdovščina, pa trgovin, barov in drugih poslovnih subjektov v bližini. Trenutno je

gledala tudi ekipa Goriškega muzeja, gre namreč za staro hišo, polno predmetov, ki so zanimivi iz zgodovinskega in etnološkega vidika.

Novi zabojniki za e-odpadke

V oktobru je bilo na območju naše občine postavljenih pet novih zabojnikov za zbiranje odpadne električne in elektronske opreme. Ob dveh v mestu še po eden v Gojačah, Tevčah in v Višnjah.

Prve e-zabojnike smo v Ajdovščini dobili s pomočjo evropskega projekta Life, preko katerega je podjetje Zeos s takimi zabojniki opremilo vso Slovenijo. Prav v naši občini smo v dveh letih in pol zbrali nadpovprečno količino odpadne električne in elektronske opreme, kar 21 ton. Komunalno stanovanjska družba se je, glede na odziv, odločila še povečati mrežo e-zabojnikov. V oktobru jih je tako skupaj s podjetjem Zeos postavila še pet, na novih lokacijah.

Na novo so e-zabojniki postavljeni na dveh lokacijah v mestu Ajdovščina – v Bizjakih in na Cesti IV. prekomorske (ob bloku Ob Hublju 8), v obrtni coni Gojače, v Tevčah in v Višnjah. 10 takih zabojnikov pa imamo že od leta 2017 na petih

lokacijah v mestu, v Lokavcu, v Budanjah, na Colu, v Črničah in v Dobravljah.

Odpadna električna in elektronska oprema je zelo nevarna, gre za strupene odpadke, polne težkih kovin in drugih nevarnih snovi, ki pa so lahko tudi ponovno uporabne in dragocene surovine. Za ponovno uporabo pa jih je potrebno ločeno zbirati in oddati na posebna mesta. Ulični zbiralniki so najbolj priročni in učinkovit način.

Moja pobuda v Velikih Žabljah

Urejanje trga v zaselku Brith

V zaselku Brith se nasproti cerkve Sv. Florjana s pomočjo projekta participativnega proračuna Občine Ajdovščina Moja pobuda ureja kotiček za druženje. Čeprav na prvi pogled drobna naložba je nadvse pomembna, gre namreč za urejanje degradiranega območja v spomeniško zaščitenem naselju, na osrednjem trgu v Brithu, torej na vrhu Velikih Žabelj, med cerkvijo in gradom.

Želja pobudnika ureditve je bila pridobitev skupnega javnega prostora, kjer se bodo lahko družili domačini, pa tudi obiskovalci, turisti, ki bodo tu lahko občudovali tako imenitno arhitekturno dediščino kraja kot čudovite razglede na Vipavsko dolino z bližnjega

cerkvenega dvorišča. Območje urejanja je bilo v precej klavnem stanju, pozidano z neprimernim pomožnim objektom, ki je odstranjen, nato pa se je prostor uporabljal za parkiranje. Ker je strnjeno naselje v celoti kulturni spomenik, je bilo za urejanje potrebno pridobiti

soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Kotiček je bil očiščen, fasada objekta v dolžini 11 metrov, do približno polovične višine, sanirana, osrednji del je tlakovan, na njem pa že nameščena urbana oprema – kamnita miza in klop. Hkrati je bil urejen in delno razširjen tudi del ceste, ki pelje mimo novo urejenega kotička – nov asfalt sega do robnika tlakovanega območja. Dela še niso zaključena – kamnita klop bo dobila leseno naslanjalo, nameščena bosta še pitnik in informativna tabla, skladna s pravilnikom o označevanju kulturnih spomenikov, izdelana v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine. vzdolž objekta bo urejena tudi zelenica, zasajena s tradicionalnimi cvetočimi rastlinami, kot so hortenzije, vrtnice, rožmarin ...

Izvedba je kljub občutljivi lokaciji sredi strnjenega območja potekala brez zapletov, pohvaliti velja izjemno dobro in konstruktivno sodelovanje s pobudnikom, pa tudi z ostalimi prebivalci območja. Krajanje Velikih Žabelj so že sedaj navdušeni nad novo podobo osrednjega trga v Brithu, ki je v primerjavi s prejšnjim stanjem območja naravnost bleščeča, po zaključku obnove pa bo to zagotovo eden lepših kotičkov v Velikih Žabljah.

Igrišče z novo umetno travo

Zavod za šport Ajdovščina se v teh dneh lahko pohvali z novo pridobitvijo – igrišče v športnem centru na Policah je po 14 letih dobilo novo umetno travo visoke kakovosti. Slednje bo oplemenitilo športno infrastrukturo in omogočilo kakovostno vadbo raznolikim skupinam športnih navdušencev.

Projekt prenove umetne trave na športnem igrišču na Policah je tik pred zaključkom, manjka zgolj še vsip polnila in bo igrišče z novo umetno travo že lahko služilo svojemu namenu. Nova umetna trava je velika pridobitev za nogometna društva, šole ter zavod, ki izvaja

nove umetne trave se je staro odstranilo, teren prenovilo ter opravilo druga sanacijska dela. Sedaj je projekt tik pred koncem – še pred začetkom decembra bodo vstavili še polnilo – t. i. gumi granulati. Direktor zavoda za šport Uroš Pintar je nad novo pridobitvijo nad-

priprave športnikov. Igrišče predstavlja dodano vrednost občinske športne in tudi turistične infrastrukture, saj se na njem lahko izvajajo aktivnosti v vsakem vremenu. Občina Ajdovščina je pristopila k celoviti ureditvi in projekt prenove prijavila na razpis Nogometne zveze Slovenije, ki je investiciji namenila 40.000 evrov, še nekaj več kot 200.000 evrov bo zagotovil občinski proračun. Dela potekajo po načrtih, izvaja jih podjetje Green studio iz Ljubljane. Pred polaganjem

vse zadovoljen: »Nova umetna trava je izjemne kakovosti, z vsemi potrebnimi certifikati za igranje in izvajanje trenajnih procesov na najvišjem nivoju. Primarno je namenjena otrokom, izvajalcem letnega programa športa, kar pomeni ogromen korak naprej pri razvoju novih talentov in konkurenčnosti v športni panogi.« Z novo pridobitvijo bo športna površina nudila neprimerljivo boljše pogoje za krepitev raznolikih športnih panog v naši skupnosti.

V načrtu je nov dom starejših občanov

Ob Domu starejših občanov na Ribniku naj bi na pobudo svetnikov SDS Ajdovščina in poslanke Eve Irgl ter financiranjem MDDSZ izvedli gradnjo novega doma za starostnike. Investicijo bo krila država, v načrtovanem objektu bo prostora za približno 150 stanovalcev. Občina Ajdovščina pospešeno pripravlja vso potrebno dokumentacijo.

Naročnik investicije bo po sedaj načrtovanih aktivnostih DSO Ajdovščina. Občina Ajdovščina pri postopkih sodeluje s pripravo spremembe Občinskega podrobnega prostorskega načrta za Ribnik SB II in strokovno pomaga Domu starejših občanov pri izvedbi arhitekturnega natečaja in javnega naročila za izdelavo projektne dokumentacije. Pred kratkim je pozvala občane naj sodelujejo z mnenji in predlogi pri oblikovanju izhodišč, s katerimi občina spreminja in dopolnjuje občinski podrobni

prostorski načrt Ribnik SB II z namenom umestitve novega objekta. V načrtu je javna obravnava, ki pa bo stekla ta-

krat, ko bo izbrana natečajna rešitev. Pričakovati je, da bo zaradi zahtevnosti izpeljave postopka to predvidoma v pr-

vih spomladanskih mesecih prihodnje leto. V novem domu bo prostora za približno 150 stanovalcev, zaobjemal bo tri

tipe bivalnih enot – 6 enot bo splošnih in bodo sprejele 20 stanovalcev, dve bivalni enoti bosta namenjeni stanovalcem z demenco in drugimi sorodnimi stanji, vsaka za 12 stanovalcev, ena enota bo začasna, t. i. siva cona, namenjena bo 5 stanovalcem. V nov objekt so vključeni tudi prostori za dnevno varstvo in izvajanje tržnih dejavnosti, denimo frizerskih in pedikerskih storitev, na voljo bo tudi bife in prostor za obiskovalce.

Zlati znak na Goro

Na 31. ocenjevanju Dobrot slovenskih kmetij je najvišje priznanje, zlati znak, v kategoriji domačih čajev prejela Tončka Čibej s Predmeje, ki poleg okusnih čajev pripravlja tudi domače sirupe in druge zdravile mešanice, osnovane na domačih, pristnih gorskih sestavinah.

V sklopu projekta Domače dobrote slovenskih kmetij je bilo podeljenih 520 zlatih, 208 srebrnih in 107 bronastih priznanj. Najvišje priznanje v kategoriji domači čaji je prejela Tončka Čibej s Predmeje. Z ze-

znavanje krepila in tako na dodatnem izobraževanju pridobila vse več znanja in kompetenc. Vsa njena zelišča so ročno nabrana in naravno posušena na Gori v neokrnjeni naravi, stran od cest in sprehajalnih poti. V

od ceste, obdanim z gozdom in dostopnim samo peš. Zelišča gnoji samo z domačim kompostom. Poleg čajev izdeluje tudi sirupe, kapljice (ameriški slamnik, gorski vrednik, srčna moč ...), tinkture, mazila (arnika, divji kostanj, ognjič,...) zeliščno sol, pa tudi pravi gorski jagermeister ter druge likerje. Njeno predanost in vrhunsko kakovost so prepoznali tudi ocenjevalci projekta Dobrote slovenskih kmetij, ki po vsej Sloveniji spodbujajo in ohranjajo domače in kvalitetne izdelke. Tudi letos je potekalo ocenjevanje, na katerem so strokovne komisije slovenske dobrote ocenile kot zelo kakovostne. Kar dva čaja Tončke Čibeje sta se zavihtela na najvišje mesto in tako prejela zlati znak – najvišje priznanje ocenjevanja. Komisijo je čajna mešanica prepričala s kakovostnim okusom, vonjem, barvo in pristnimi sestavinami. Prejemnici zlatega znaka čestitamo in ji želimo še naprej uspešno bero in izdelavo gorskih zdravilnih 'zvarikov'.

lišči se ukvarja že vse od mladih nog, ko so se kot otroci seznanili s pravilnim nabiranjem in sušenjem. Tekom let je po-

njih se skriva veliko truda pa tudi ljubezni. Nekaj zelišč je nabranih v naravi, druga pa so gojena na vrtu, oddaljenim

V parku v Palah raste paviljon

Uresničuje se še ena Moja pobuda, projekt participativnega proračuna Občine Ajdovščina. V parku v Palah je zrasel paviljon, namenjen druženju in posedanju, za svoje zunanje dejavnosti pa ga bo s pridom uporabljala tudi Hiša mladih.

Ena od izglasovanih Mojih pobud 2019/2020 je bila tudi ureditev večnamenskega paviljona v parku ob Hiši mladih v Palah. Projekt, ki obravnava ureditev celotnega območja Pal in tudi izvedbo paviljona, je izdelal arhitekturni biro Pika plus. Za območje Pal je bila sprejeta tudi dispozicija pozidave. Paviljon je umeščen ob pot skozi park, v bližini Hiše mladih. Gre za kovinsko konstrukcijo s šestimi stebri in ravno streho, ki bo z zgornje strani prav tako kovinska, spo-

dnji del pa bo lesen. Vrednost projekta je 15.000 evrov, dela je opravil Damjan Šinigoj s. p. Paviljon je sodobne minimalistične oblike, okrogel, velik 20 m². V sklopu urejanja okolice bodo ob paviljonu urejene tudi tribune, tako da bo območje služilo tudi kot zunanji prireditveni prostor za manjše kulturne prireditve. Podoben paviljon bo, prav tako v okviru Moje pobude, še pred koncem leta zrasel tudi v Šturskem parku.

20 let od sprožitve plazu Slano blato

Pretekli teden je minilo 20 let odkar se je sprožil plaz Slano blato nad Lokavcem. Gre za območje 16 hektarjev, na katerih so bili vse od leta 2010 izvedeni obsežni ukrepi z namenom umiritve premikov. Plaz sicer ne miruje, a je stanje z rednimi vzdrževalnimi deli obvladljivo.

Pred 20 leti je območje nad Lokavcem prizadel plaz, ki je po površini eden izmed večjih v slovenskem prostoru. Razlog za zdrs je bilo obilno deževje – takrat je v enem mesecu padlo kar 600 litrov dežja na m², kar predstavlja več kot 60 odstotkov običajne letne količine padavin. Vse od leta 2000 potekajo na zemljišču obsežna vzdrževalna dela z namenom ustalitve premikov. Kot izpostavlja Ervin Vivoda s Sektorja za zmanjševanje posledic naravnih nesreč: »Z izvedenimi nujnimi deli so se premiki zemljine bistveno ustalili do te mere, da plazenje ne predstavlja več nevarnosti za hipno porušitev objektov pod plazom.« Na Ministrstvu za okolje in prostor so vseskozi izvajali obsežna dela, ki so v prvih desetih letih veliko pripomogla, da se je plaz ustalil. Odvozili so kar 300 tisoč kubičnih metrov materiala, postavili 11 vodnjakov, uredili površinske odvodnje, poravnali površine plazišča in izvedli druga potrebna

Foto: Primož Breclj

dela. Takoj po letu 2010 so dela zaradi pomanjkanja državnih sredstev zastala. Izvajana so bile le minimalna vzdrževalna dela, kar je povzročilo dodatne premike. Za preprečitev nadaljnje škode je ministrstvo od leta 2017 dalje intenzivneje izvajalo

obsežna vzdrževalna dela na objektih odvodnje. Vzpostavilo se je obnovitev dostopnih poti do območja izvajanja del, uredilo protierozijsko zaščito potoka Grajšček ter vzpostavilo biotehnično sanacijo za vzpostavitev vegetacijskega sloja, iz-

vedena so bila tudi druga nujna dela, ki tudi letos potekajo s polno paro. Trenutno se na plaz u ureja površni del potoka Grajšček, s čimer bodo preprečili čezmerno zamakanje in erozijo, izpraznili in očistili

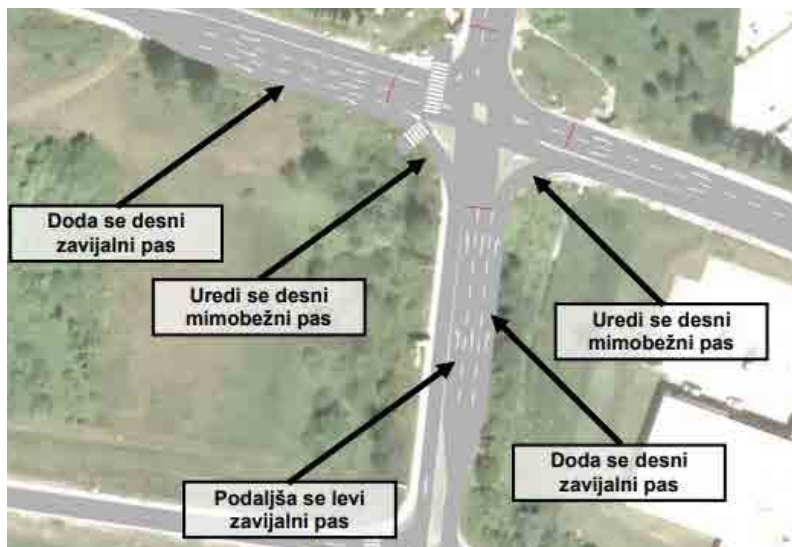
bodo tudi vodnjake. Dela izvajaja podjetje Hidrotehnik. Stroka je izdelala tudi načrt nadaljnjih ukrepov. V prihodnje je poleg postavitve dodatnih vodnjakov in objektov predvidena tudi ozelenitev in trajna zasaditev območja. Testna polja so že preizkusili z nasutjem komposta iz organskega odpada s čistilne naprave – rezultati so vzpodbudni.

Država ob sistemskem pristopu zaenkrat uspešno uravnava vzdrževanje del na plaz. Dolej je bilo za sanacijo porabljenih več kot 15 milijonov evrov – 11,5 milijona naj bi se jih še potrebovalo, saj so premiki še prisotni, a so manjši, letno od tri do šest metrov, odvisno od padavin. Neposredne nevarnosti za prebivalce tako ni. Po mnenju stroke pa je potrebno še naprej dosledno vzdrževanje, ki preprečuje, da bi material s plaz prišel v struge Lokavščica, Hublja in Vipave, kar bi lahko sprožilo številne nevšečnosti.

Na obvoznici bo nova ureditev križišča

Na pretekli seji so se svetniki seznanili s prometno študijo ureditve križišča na ajdovski obvoznici. Projektna dokumentacija ne predvideva gradnje krožišča, kot je bilo sprva predvideno, pač pa rekonstrukcijo obstoječega semaforiziranega križišča z uvedbo dodatnega desnega zavijalnega pasu.

Predlog prometne ureditve, vir: APPIA

Jutranje in popoldanske prometne konice so na ajdovski obvoznici, na priključku s hitre ceste proti mestu, vse bolj polne prometa. Direkcija RS

za infrastrukturo načrtuje obstoječe križišče nadgraditi in preurediti tako, da bo omogočalo večjo pretočnost prometa. Območje bo namreč ob načrtovani širitvi poslovnih con še

dodatno obremenjeno, tako je z vidika pretočnosti, pa tudi prometne varnosti, nujna čimprejšnja nadgradnja. Po mnenju izvajalcev prometne študije so kritični predvsem zastoji, ki se podaljšujejo vse do hitre ceste, kjer je velika nevarnost naleta. Na podlagi štetja prometa je bila izdelana študija, ki je zaobjemala možnost izgradnje tako 'turbo' krožišča kot rekonstrukcijo obstoječega semaforiziranega križišča. Analiza je pokazala, da je krožišče neustrezna izbira, saj bi še podaljševalo obstoječe kolone vozil, obenem pa bi krožišče tudi prostorsko težje umestili v obstoječe območje. Izvajalci študije s podjetja APPIA d. o. o. predlagajo, da se rekonstruira obstoječe semaforizirano križ-

išče z izgradnjo dodatnega desnega t. i. mimobežnega pasu, ki brez semaforske regulacije omogoča večjo 'prehodnost' desnih zavijalcev. Prometna študija je zaključena, sledi izdelava nadaljnjih projektov za

pričetek investicije, s katero naj bi predvidoma pričeli v prihodnjem letu. Investicijo bo vodila Direkcija RS za infrastrukturo v sodelovanju z Občino Ajdovščina.

Mladost na burji na daljavo

Čeprav je bil drugi koronski val ob vpisovanju v program Mladost na burji za leto 2020/2021 že na vidiku, se je za sodelovanje v tem programskem letu odločilo skoraj 1400 otrok in mladih. Vpisi mladih na stopnjah Kastru in Burja še potekajo. Program pa k sodelovanju v programu vabi tudi organizacije, društva, aktivne skupine in posameznike.

Udeleženci in mentorji kažejo svojo odločnost in zavezanost programu, ki našo lokalno skupnost bogati in predstavlja posebnost v bližnjem in širšem okolju. V drugem letu programa so vključeni pri izvajanju aktivnosti bolj samostojni, pri iskanju idej za primerne aktivnosti med seboj in s koordinatorji programa dobro sodelujejo. Opravili so že marsikatero zanimivo aktivnost. Grozdki iz skupin Žirafe in Zebre - enota Ribnik, so se odpravili v mini trgatv k gospodu Francu Kodeletu. »Ko Grozdki trgajo grozdke, vedite, da bo vino zares dobro.«

Tudi v pisarni programa je zapihala mladostna burja. Dve dekleti je vzela v svoj objem in ju povsem očarala.

Andrea, pomočnica vzgojiteljice v vrtcu

Antonella, diplomantka digitalnih umetnosti

Poziv organizacijam, društvom, aktivnim skupinam in posameznikom

V vrtcih in šolah udeležence programa Mladost na burji spremljajo strokovnjaki, jih bogatijo z znanjem in izkušnjami, s katerimi bodo bolj samozavestno in odločno stopali na poti do odraslosti. Udeleženci programa Mladost na burji in njihovi mentorji trenutno veliko truda in časa posvečajo šolanju na daljavo. Učenje doma je bolj zahtevno - prostočasne in interesne dejavnosti so nekoliko zapostavljene. Zato program Mladost na burji k sodelovanju vabi tudi organizacije, društva, aktivne skupine in posameznike. Raznolike aktivnosti ljubiteljskih skupin in navdušenih posameznikov so lahko odlični navdih in spodbuda za otroke in mlade ter zelo pomemben vir znanj in izkušenj, ki presegajo šolski okvir. Program Mladost na burji stavi na srčnost in dobro voljo aktivnih posameznikov in skupin v naši lokalni skupnosti in jih vabi, da skupaj z našimi najmlajšimi in mladimi člani družbe aktivno pristopijo k ustvarjanju oziroma ohranjanju solidarne in vključujoče skupnosti.

Dragi bralec, draga bralka!

Za začetek te želim pozdraviti in ti zaželei polno zdravja, ki ga v tem času vsak zelo potrebuje. Situacija z virusom je resna, zato tako šole kot nekatere službe še vedno delujejo v udobju doma. Problemi z internetno povezavo, preobremenjenostjo spletnih strani in učilnic so postali del vsakdana. Pretekli teden so se srednjim šolam v delo na daljavo priključile tudi osnovne šole. S tem pa je povezana tudi večja obremenitev naših staršev, anksioznost in slabo počutje marsikoga v družini. Kaj lahko v tej situaciji naredimo kot posamezniki? Držimo se predpisov in skozi trenutno situacijo gremo z očmi uprtimi v končni cilj. Vsi si želimo življenja, ki bi teklo po starih tirnicah, gneče na avtobusih, kavic med odmori, objemov in dobre volje. Za božič bi se rada družila z družino in prijatelji, se počutila ljubljeno, bila zdrava, pozitivna in v družbi fanta bi rada preživela prijeten večer.

Ljudje smo narejeni, da se držimo svojih načel. Nikoli se ne bomo vsi držali vseh ukrepov, vendar za srečo drugih bi se morali potruditi in se v določenih situacijah žrtvovati. Naj te negativni vplivi iz okolice ne potegnejo vase. Želim ti veliko dobre volje, zdravja, strpnosti in uspešnosti pri delu. Za marsikaj smo lahko vendar tudi hvaležni. Vsem skupaj bo uspelo in življenje bo steklo po starih tirnicah.

Daša Mlakar

Pesem dijakom

Zagotovo poznate socialno narodno pesem Valentina Vodnika Dramilo, ki je prvič izšla leta 1795 v Veliki pratiki, kasneje pa še v pesniški zbirki Pesmi za pokušino (1806). Pesem je prvotno imela naslov Pisma na moje rojake, saj Vodnik v pesmi nagovarja Slovence k razumnemu, naravnemu, delovnemu in poštenemu življenju, ki je pogoj za napredek in srečo. Dijaki 2. letnika Predšolske vzgoje pa so ob obravnavi pesmi razmišljali o tem, kakšna bi bila njihova poslanica prijateljem, sošolcem, Slovencem, človeštvu ... v teh kriznih časih. Dve med njimi, ki sta ju zapisali Urška Bučinel in Ana Podobnik, vam ponujamo v branje.

Dijak, šolo tvojo zaprli so zdaj,
Virus nate preži, ne boš se pre-
dal.

Microsoft Teamsi, Zoom
in še več,
če se potru-diš,
ti vse bo všeč.

Tvoja je glava bistra za tri,
Šola od doma se lahka ti zdi.

Zdaj imaš možnost,
pokaži, kaj znaš.
Čeprav ti težko je
in trdo garaš.

Lej, šola vse ti ponudi,
zato za znanje se trudi.

Kdor pa len je,
škodo sam si dela.
Posledice bo čutil,
če ga korona prej ne bo ujela.

Urška Bučinel

V današnjem smo času,
Slovenci kar na dobrem glasu.
Čeprav majhen narod smo,
življenje uspeva nam lepo.

Prišel je čas korona krize,
strah nas je, da izgubimo vse
nize.

To zgodilo se ne bo,
saj maske pridno nosimo.

Slovenci skupaj stopimo,
ker skupaj brihtni smo,
tudi močni in prijazni,
zato ne bo nobene kazni.

Prijatelji zdaj ostanimo
in svoj narod ohranimo.
Lenoba nas ne bo dobila,
če pridnost se bo ohranila.

Ana Podobnik

Pravljčna angleščina

Eneja Panjtar, 2.e

Larisa Jandrič, 2.e

Lucija Vodopivec 2.č

Najlepši spomini nas popeljejo nazaj v otroštvo, v čas brezskrbnosti, veselja in odkrivanja čarobnosti sveta pravljic. Prav te nam krepijo domišljijo, nam širijo obzorja, nas učijo pomembnih življenjskih vrednot, predvsem pa nas osrečujejo in nas povezujejo s starši.

Ti lepi spomini so nas, dijake drugih letnikov Srednje šole Veno Pilon, smer predšolska vzgoja, navdihnili za izdelovanje ilustracij pri pouku angleščine. V prijetnem oktobrskem času smo ponovno prislunili znanim zgodbam, le da tokrat v angleščini. Profesorica Špela Jelerčič-Bučinel nam je predstavila tudi njihove izvirnike ter simboliko in nas marsikdaj pošteno nasmejala. Ob pripovedovanju smo razmišlja-

li, kakšen nauk posredujemo otrokom z določenimi pravljicami ter kako se karakter likov odseva skozi njihov videz. Skupne ugotovitve so nam bile v pomoč pri izdelovanju risb, kjer smo tako na primer zlobne like upodobili z ostrejšimi linijami in temnejšimi barvami, prijazne pa z bolj okroglimi potezami in toplejšimi barvnimi odtenki. Med delom smo si vzdušje popestrili s poslušanjem pesmi iz pravljic in drug z drugim delili najlepše spomine na otroštvo.

Branje in pripovedovanje pravljic je zelo pomembno tako za otroke, kot za odrasle. S temi ilustracijami vas želimo vzpodbuditi, da v roke znova vzamete svojo najljubšo ali pa se spomnite na

Pia Curk, 2.e

pravljice vaših babic ter jih predate našim najmlajšim.

Urška Bučinel 2.č

Kara Drobnič, 2.č

Luna Elisa Kerševan, 2.d

Z dijaki 1. letnikov programa Predšolska vzgoja smo se odločili, da večino pisanja krepimo ob razmišljanju o življenjskih vrednotah. Naj nas v teh negotovih časih nagovori zapis enega od dijakov.

Če želim, lahko spremenim svet

Star sem petnajst let in veliko-krat razmišljam, kako bi spremenil svet, da bo prijazen za vse ljudi. Želim si brati in slišati o svetu brez vojn, lakote, nasilja, sovraštva, rasizma ... Na televiziji želim gledati obraze srečnih ljudi.

Veliko srečo imam, da o neprijetnih resnicah le berem in slišim in da živim v svobodni državi, med ljudmi, ki me imajo radi. A to še ne pomeni, da se me ljudje, ki so lačni, zati-

rani, diskriminirani, nesvobodni, ne dotaknejo.

Verjamem, da je na svetu veliko dobrih ljudi, ne morem in ne želim pa verjeti, da obstajajo tudi taki, ki želijo drugemu slabo. To dejstvo zelo težko sprejemam in zato ga bom spremenil s pozitivnim vedenjem in vero, da se lahko vsak spremeni na boljše.

Odločil sem se, da bom začel pri sebi. Do vseh ljudi bom prijazen. Hvaležen sem za vse, kar

imam, in sprejemam dejstvo, da smo si različni. Trenutno je največ, kar lahko storim, da vso svojo energijo vlagam v učenje, ker je znanje tisto, ki mi daje moč, da vsak dan spreminjam svet.

Vsi ljudje sestavljamo svet. Z dobrimi dejanji postane ta boljši in lepši. Vsak posameznik je pomemben, zato svet lahko spremeni čisto vsak.

Matej Lozar, 1. e

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Vtisi iz Erasmus+ mobilnosti v portugalskih vrtcih

Dijakinje spremljam na Erasmusovi mobilnosti na Portugalskem. 14 dijakinj opravlja dvotedensko prakso v vrtcih v Bragi. Med vikendi in prostim časom spoznavajo kulturne znamenitosti portugalske regije Minho. Veliko deklet je na to potovanje prvič letelo z letalom, prvič so videle ocean. So vedoželjne, radi raziskujejo deželo in svoj poklic in krepijo sporazumevanje v angleščini. Hitro so ugotovile, da vsem ljudem, ne glede na narodnost, zelo veliko pomeni nebesedno sporočanje ter mimika obraza in telesa. Tako si tudi pomagajo pri komunikaciji z otroci v vrtcih. Pandemija in njeni ukrepi seveda veljajo tudi na Portugalskem. Dekleta se potrpežljivo držijo vseh ukrepov, tako na delu kot v svojem prostem času. Ves čas nosimo maske, raziskujemo v družbi največ petih iz naše skupine, razkužujemo roke, držimo zahtevano medsebojno razdaljo. Drugih omejitev tu ni. Ukrepi zelo vplivajo na utrip mesta. A dekleta pravijo, da se tu počutijo varne.

Karmen Lemut,
organizatorica in spremljevalka

Sva osebi, ki si zelo želita potovati po svetu. Na Portugalskem, v Bragi nama je zelo všeč. Spoznali sva, da je Portugalska znana po ribah. Deželo pa si bova zapomnili po cerkvah, saj smo si jih videli res veliko. Spoznali sva tudi njihove tradicionalne jedi in kulturo. Za obe pa je to neka nova izkušnja, ki nama bo ostala v lepem spominu.

**Nika Matuš in
Valentina Jandrič**

Na praksi v tujini se imam zelo lepo. Portugalska mesta, ki smo jih obiskali, so lepa in niso razočarala mojih pričakovanj. Najlepši mi je Porto. Hrana je fina. Razlika med delom v vrtcu v Sloveniji in na Portugalskem je večja, kot sem si mislila. Ampak mi je tudi tukaj zelo lepo delati. Vzgojiteljica me je lepo sprejela, tudi otroci me imajo radi. Z veseljem bi še kdaj prišla na Portugalsko delat in živeti.

Lara Verč

V vrtcu imajo zelo drugačen program v primerjavi z našim. Zaradi korona virusa otroci preživijo veliko časa zunaj,

a je vseeno zanimivo. Ta teden pa so mi bili najbolj všeč izleti, saj smo videli morje.

Zala Sedej

Na Portugalskem smo spoznali drugačne vrte in njihovo kulturo, čeprav vrtecev v Sloveniji ne bi zamenjala za portugalske. Všeč so mi tudi izleti med vikendom in prosti čas za raziskovanje Brage. Prijetno sem se počutila, ko sem se sprehajala po meni enakoimenskem mestu - Gaya in od tam posnela fotografijo slikovitega mesta Porto.

Gaja Čuk

V vrtcu na Portugalskem sem dobila občutek, da tu ni poudarka na vzgojo, ampak le na varstvo otrok. Vseeno pa mi je bilo všeč spoznati njihove metode dela z otroki.

Država ima lepe znamenitosti, ki si jih je vredno ogledati. Všeč mi je, da imamo veliko prostega časa, da lahko tudi same raziskujemo mesto.

Sara Kavčič

Vesela sem, da smo kljub trenutnim razmeram dobili priložnost za Erasmus prakso v tujini. Erasmus na Portugalskem je presegel moja pričakovanja. S puncami smo se super ujele in smo skoraj neločljive. Malo smo začudene nad sistemom njihovih vrtecev, a se imamo v večernem času tako zelo super, da pozabimo na vse tegobe. Zaradi drugačnega pristopa mi je opravljanje prakse malo manj všeč, a na ogledih po Portugalski toliko bolj uživam. Spoprijateljile smo se tudi z ostalimi erazmovci, ki bivajo v istem hostlu.

Pia in Brina

Na Portugalskem mi je zelo všeč. Braga je zelo lepo mesto. Sicer je tukaj vzgoja in organi-

zacija v vrtcih nekoliko drugačna kot v Sloveniji. Zelo sem vesela, ker sem dobila možnost iti Erasmus+ mobilnost na Portugalsko, saj bom pridobila kar precej novih izkušenj, tako v učenju jezikov kot tudi v spoznavanju nove kulture in navad.

Ana Šuligoj

Na Portugalskem se počutim zelo dobro, saj so trenutne razmere veliko boljše kot v Sloveniji. V vrtcu so me otroci zelo dobro sprejeli, imajo pa veliko drugačnih navad pri vzgoji, ki mi pa niso najbolj všeč.

Lara Tomšič

Delo otroškega in šolskega dispanzerja Zdravstvenega doma Ajdovščina

Da iz zdravega majhnega lahko zraste zdravo veliko

Med temeljne dejavnosti Zdravstvenega doma Ajdovščina spada tudi organizirano zdravstveno varstvo otrok in šolarjev, ki deluje v okviru otroško-šolskega dispanzerja, lociranega v dveh ambulantah – v Ajdovščini in Vipavi. Delujemo v lepo urejenih prostorih, primernih za otroke in šolarje: letos je to 1.650 predšolskih otrok, 2.620 osnovnošolcev in okrog tisoč srednješolcev. Delo opravljamo: pediatrije, šolske specialistke, diplomirane medicinske sestre in zdravstveni tehniki. V zdravstvenem domu se zelo trudimo pridobiti in zaposliti mlade otroške zdravnike, ki bi nadaljevali delo sedanje ekipe, kar pa je na žalost, ob splošnem pomanjkanju zdravnikov, zelo zahtevna naloga.

Osnovno poslanstvo

S celovitim, utečenim, skrbno načrtovanim delom skrbimo za zdravje in normalen telesni razvoj otrok od rojstva do zaključka šolanja.

Otrok nas s svojimi starši prvič obiše že kot rosní novorojenček na sistematskem pregledu pri prvem mesecu ter nato v prvem letu še štirikrat: v tretjem, šestem, devetem mesecu in ob dopolnjenem enem letu. Razvoju otroka pozneje sledimo še, ko je star osemnajst mesecev ter tri in pet let.

Pri pregledih spremljamo telesni razvoj: merimo telesno dolžino oziroma kasneje višino, tehtamo, merimo obseg glave in kasneje trebuška, preverjamo pa tudi otrokov krvni tlak. Še posebej smo pozorni pri iskanju morebitnih skritih notranjih napak. Že v porodnišnici s presejalnimi testi ugotavljajo metabolne bolezni, nepravilno delovanje ščitnice, nepravilnost v razvoju kolkov, motnje sluha, iščejo sivo mrežo, srčne napake. Pri našem delu vse to še nadalje spremljamo in nadgrajujemo: pri šestih mesecih s pregledom urina ugotavljamo napake na sečnem mehurju in ledvicah, pri devetih mesecih pa pregledujemo kvaliteto krvi in izključujemo slabokrvnost ali druge bolezni krvi.

Motorični razvoj otroka spremljamo z razvojnim testom, pri čemer smo posebej pozorni na grobo in fino motoriko, govorni razvoj in razumevanje ter socialne veščine, vse z namenom, da čim prej ugotovimo odstopanja in jih poskušamo odpraviti. Pri treh letih kontroliramo vid, prvič zmerimo krvni tlak, otroci pa obišejo tudi psihologa.

Pri petih letih vključimo v vse te preglede še kontrolo sluha in kontrolo krvi, da izključimo slabokrvnost in določimo nivo holesterola v krvi. S tem odkrivamo družinske motnje metabolizma maščob, ki vodijo v zgodnjo bolezen srca in ožilja. Z vsemi omenjenimi pregledi nadaljujemo potem še v osnovni šoli (v prvem, tretjem, šestem in osmem razredu), v srednji šoli (prvi in tretji letnik), skrbimo pa tudi za zdravje študentov, ki študirajo v okviru Univerze v Vipavi.

Preventiva in skrb za psihično zdravje

Pomembna dejavnost otroškega in šolskega dispanzerja je poleg odkrivanja bolezni tudi skrb za njihovo preprečevanje, med najosnovnejše spada gotovo preprečevanje nalezljivih bolezni s cepljenjem. V našem dispanzerju imamo visoko precepljenost otrok in smo nad

slovenskim povprečjem pri večini cepljenj.

V predšolskem obdobju cepimo v prvem letu proti enajstim boleznim brezplačno, samoplačniško pa še proti rotavirusni okužbi dojenčkov in meningokoknemu meningitisu.

Na tem mestu se moramo zahvaliti Občini Ajdovščina, ki je darovala namenska sredstva, da smo letos spomladi začeli s cepljenjem dojenčkov proti

meningokokni infekciji, ki je ena najhujših in vodi v visokem odstotku v invalidnost ali celo smrt pri otrocih in mladostnikih. V mesecu maju, ko je prvi val epidemije Covida že ponehal, smo bili soočeni z meningokokno infekcijo dojenčka, ki pa smo jo hitro prepoznali in z odlično organiziranim ukrepanjem naše službe nujne medicinske pomoči in v povezavi

z Urgentnim centrom šepetrške bolnišnice, otroku pravočasno in uspešno pomagali.

V šolskem obdobju se cepljenja ponovijo v prvem in tretjem razredu, v šestem razredu pa cepimo deklice proti raku materničnega vratu s HPV-cepivom. Delež cepljenih deklic proti omenjeni bolezni se v zadnjih dveh letih viša, kar nas

posebej veseli, saj s tem skrbimo za zdravje žensk v srednji življenjski dobi, ko je rak materničnega vratu najpogostejši. Zadnje informacije sporočajo, da bo s prihodnjim letom uvedeno cepljenje v 6. razredu tudi za dečke, kar bo zaščitilo celo populacijo za številne rakave bolezni: rak debelega črevesja, rak genitalij tudi pri moških.

Izjemen poudarek v našem dispanzerju namenjamo tudi

izobraževanju otrok in mladostnikov glede zdrave prehrane, preprečevanja poškodb, o zdravem preživljanju prostega časa, zlorabi uživanja alkohola in drog itd. Ob pregledih naše diplomirane medicinske sestre izvajajo zdravstveno vzgojo individualno, v predšolskem obdobju, pri šolarjih, pa tudi skupinsko. Trudimo se, da uvajamo novosti, tako smo

imeli prejšnje leto delavnice za otroke s povečano telesno težo.

Vedno več pozornosti namenjamo tudi psihičnemu zdravju, saj podatki kažejo, da so te težave med otroki in mladostniki vsako leto pogostejše.

In čeprav teče naše delo, kot ste lahko razbrali iz te predstavitve, po zelo utečenih tirnicah, nas vedno znova preseneti nov izziv. Letošnja pomlad nam je prinesla pandemijo koronavirusa, ki seveda kroji naše delo pod drugačnimi pogoji. Z vsemi močmi nam uspeva opravljati osnovno dejavnost, skrbeti za precepljenost otrok, da nas ne bi presenetila še kakšna epidemija spomladi, npr. ošpic.

Delo medicinske sestre v otroško-šolskem dispanzerju

V zdravstvenem timu je zelo pomembno sodelovanje, saj dobro, usklajeno in strokovno sodelovanje lahko veliko doprinese h kakovosti dela.

Temeljna naloga zdravstvene nege in s tem tudi medicinske sestre pri preventivnih pregledih v dispanzerju za otroke in šolarje je pomoč posameznikom in družinam, da izkoristijo svoje telesne, umske in socialne zmogljivosti. Medicinska sestra zato opravlja naloge, ki pospešujejo in ohranjajo zdravje, ter tudi naloge, ki preprečujejo poslabšanje zdravstvenega stanja in ogrožajo zdravje. Otroka in starše vzpodbuja, da bodo zdravje doživljali kot vrednoto in se zavedali ne samo pravic, ampak tudi dolžnosti in potrebe, da aktivno skrbimo za svoje in otrokovo zdravje.

Že v posvetovalnici staršem svetuje in vzpodbuja dojenje, svetuje o negi otroka, zdravi prehrani, negi zobkov ter preprečevanju nezgod. Staršem je zaupnica in svetovalka, zato je zelo pomembno dobro medsebojno sodelovanje in zaupanje. Vse to se kasneje od sodelovanja s starši gradi naprej v odnosu z otrokom, ko ga spremljamo, ko raste in se telesno, duševno in socialno razvija. V dispanzerju imamo veliko lepih izkušenj. Ponosni smo na uspešno zdravstveno oskrbo nekaj nedonošenih otrok, ki so imeli ob rojstvu komaj 1.000 g. Te male borce spremljamo čez celotno odrasčanje. Najprej gremo z njimi čez predšolsko

obdobje, spremljamo jih kot šolarje, srednješolce, študente. In ko se cikel obrne, se veselimo z njimi, ko nas sami obišejo s svojimi otroki.

Pomembna vloga medicinske sestre je, da zna tenkočutno prisluhniti in prepoznati stiske staršev in otrok in jim svetuje v okviru svojih kompetenc in strokovnega znanja ter svoja opažanja deli z zdravnikom, ko starši in otroci potrebujejo nadaljnjo podporo in pomoč. Za dobro in strokovno delo medicinske sestre je potrebno široko znanje in stalno strokovno izobraževanje, razvijanje lastnega znanja in spretnosti ter sledenje razvoju stroke.

Medicinska sestra preko telefona vzpostavlja prvi kontakt s starši in mladostniki. Zelo pomembna je triaža pacientov, posebno v teh COVID-časih. Dobra triaža zahteva svoj čas in pridobitev vseh pomembnih informacij od staršev in otrok. Preprečevati je treba nepotreben prenos infekcij na druge otroke in starše, pa tudi na zdravstvene delavce, saj bolni in zaradi bolezni ali izolacije odsotni zdravstveni delavci ne morejo pomagati nikomur.

Vsa ta komunikacija zahteva več časa in pogosto vključevanje ter posvet z zdravnikom, kar zaseda telefonske linije. In ko se ob vašem klicu medicinska sestra ne oglasi na telefon, se takrat lahko pogovarja z drugim staršem (zaradi več telefonskih linij, zato lahko včasih slišite, da telefon zvoni v prazno, čeprav se v tem času z nekom posvetuje ali ga naroča na pregled). Medicinska sestra poleg telefonske komunikacije tudi aktivno sodeluje pri preventivi, cepljenjih, prevezah in komunicira tudi s starši in otroki, ki so trenutno v ambulantah, zdravniku posreduje in odgovarja na elektronsko pošto, piše staleže in izpolnjuje drugo zdravstveno dokumentacijo. Pomembno pa je, da ima vsak bolnik dostop do zdravnika, le organizirati ga je potrebno na varen način. Interes tako staršev kot zdravstvenih delavcev je kakovostna in varna zdravstvena oskrba otrok, ki bo prispevala h kakovosti otrokovega življenja ter uspešnemu odrasčanju otrok v zdravo in samostojno osebnost.

Društvo ABSTINENT

Društvo je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki deluje na območju Ajdovščine in Vipave. Namen društva je abstinenca, rehabilitacija in resocializacija ljudi odvisnih od alkohola ter s tem uresničevanje interesov in ciljev s področja zdravega načina življenja. Temeljno načelo delovanja je pravilo zaupnosti. V društvo se lahko vključi: kdor je zaključil zdravljenje za-

radi odvisnosti v bolnišnici ali pa ambulantno ter njegov soudeleženec, kdor ni bil vključen v noben način zdravljenja, ima pa težave z odvisnostjo in je trdno odločen o opustitvi pitja oziroma abstinira, svojec, ki trpi zaradi prisotne odvisnosti od alkohola v družini.

Program se izvaja na naslovu Tovarniška cesta 3 v prostorih Zdravstvenega doma Ajdovščina. Izvaja se že 48 let in je uveljavljen, gre za modificirano obliko Hudolinove socialno andragoške metode dela z zdravljenici in njihovimi svojci. Poteka v treh terapevtskih skupinah, ki se srečujejo enkrat tedensko za dve šolski uri in jih vodi terapevt, ki je strokovno usposobljen. Posebna pozornost je namenjena novim članom in svojcem, ki imajo mo-

žnost vključitve v skupino, po predhodnem individualnem razgovoru s terapevtom.

Društveni del pa zajema vse vrste druženja članov kot so izleti, pikniki, mesečni pohodi, novoletno druženje, obiski kulturnih in glasbenih prireditelj, kar ohranja povezanost med člani. Društvo je vključeno v Zvezo KZA, <https://www.zveza-kza-slovenije.si/kjer> na njihovi spletni strani objavlja svoje aktivnosti.

KONTAKTI:

- e-mail društva: ajdovscina.vipava@gmail.com

- terapevt: Tomaž Makovec, tel: 051 337 347; e-mail tomazmat@gmail.com

- predsednik društva: Ivan Hočevar, tel: 041 575 939; e-mail: donol@siol.net

KS Ajdovščina bogatejša za dva defibrilatorja

Saj veste, kako pravi pregovor: »Kdor reši eno življenje, je rešil ves svet.« Krajevna skupnost Ajdovščina se zaveda pomena nujenja prve pomoči v prvih najbolj kritičnih trenutkih,

nem območju, da bi bili le-ti na dosegu roke v primeru potrebe. Defibrilator je namreč naprava, ki lahko ob dovolj zgodnji uporabi v primeru srčnega zastoja rešuje življenja. Njegova

zato je že pred petimi leti kupila prva defibrilatorja. Enega je namestila ob vhodu v prostore krajevne skupnosti, drugega pa v stanovanjskem naselju Ribnik, kjer danes deluje Center za krepitev zdravja ZD Ajdovščina. Maja letos je s pomočjo donatorjev kupila in namestila še defibrilator na objekt nasproti Župnije Šturje na Cankarjevem trgu in na objekt Mladinskega kulturnega centra Hiša mladih Ajdovščina, natančneje ob vhodu v prostore programa PUM-O. Pri tem so ji pomagali Zavarovalnica Triglav, podjetja Tosla, BiaSeparations in Velting, Občina Ajdovščina in Župnija Šturje, za kar se jim najlepše zahvaljuje. Krajevna skupnost tako počasi dopolnjuje mrežo defibrilatorjev na nje-

uporaba je zelo enostavna, saj je v osnovi namenjen laikom in ga lahko uporabi kdorkoli. Predsednik KS Valentin Krtelj je ob postavitvi defibrilatorjev izrazil upanje, da bodo epidemiološke razmere kmalu dopuščale organizacijo brezplačnih usposabljanj za krajane o pravilni uporabi naprave in nujenju temeljnih postopkov oživljanja. Do takrat lahko več informacij o njej, njeni uporabi in lokacijah namestitve najdete tudi na <http://www.ajdovscina.ozrk.si/sl/AED/>. Čeprav si seveda vsi želimo, da nam je nikoli ne bi bilo potrebno uporabiti, je pomembno, da znamo pomagati in mogoče celo rešiti življenje, če bi bilo potrebno.

KS Ajdovščina

Vsak trenutek v življenju je lahko nov začetek - izkušnja člana društva

Po dobrih štirih letih abstinence je član društva zapisal, da mu je alkohol dajal pogum, odvzel tegobe, pomagal pozabiti na probleme, na težko življenjsko izkušnjo. Pomemben mu je bil le ugoden učinek, ki ga je pripeljal v začaran krog odvisnosti. Ni vedel, kdaj je prestopil mejo. Včasih je jokalo, prosil za pomoč, a je ni sprejel. V omami in čustveni otopelosti je preživel dneve, tedne, mesece ... Dokler ni spoznal, da mu alkohol ničesar ne daje, ampak mu jemlje sposobnost doživljanja, presoje, volje. Prišel je dan, ko se je odločil, da ne bo več njegov suženj in odšel je na zdravljenje. Sprejet je bil v bolnišnico, na oddelek za zdravljenje bolezni – odvisnosti od alkohola. S pomočjo svoje družine in ekipe strokovnih delavcev je razčistil probleme, si priznaval resnico o sebi in pred sabo. Pogovor, ki zdravi, je iskren, globok. Hudo in žalostno je bilo, nekatere rane so namreč ostale odprte. Ko je čutil stisko, si je vedno znova govoril: »Naj mi bo dan pogum, da spremenim, kar lahko spremenim; naj mi bo dana moč, da sprejemem, česar ne morem spremeniti.«

Stopil je na novo pot. Spoznaval je, da se resnično zdravljenje in spremembe začnejo šele v vsakdanjem življenju. Zaveda se, da pot napredka ni ne hitra ne lahka, a cilj je lep. Vsako jutro mu daje nov polet, dan prinaša neko zadovoljstvo. Druži se, živi, ne čuti nobene potrebe po alkoholu.

»Nisem ponosen na to, a se tudi ničesar ne sramujem,« pravi. »Zgodila se mi je kronična bolezen, to je odvisnost. Lahko jo premagujem le z abstinenco. Vesel sem, da mi uspeva. Življenje postavlja nove in nove preizkušnje, a z alkoholom ne reši ničesar. Ko se spomnim na preteklost, na kremplje alkoholne omame, životarjenje, me stres. Ne, tega si ne želim več! Med zdravljenjem sem se čutil sprejetega, resnično, strokovni delavci pomagajo, če se le odločiš in njihovo pomoč sprejmeš, če sodeluješ. To so ljudje, ki si zaslužijo pohvalo. Hvala Vam za pomoč, za novo pot! Največ hvaležnosti gre moji družini, ki mi je vseskozi stala ob strani. Pogosto so mi želeli pomagati, a takrat nisem dojel, saj sem iskal uteho le v alkoholu.

To so moje izkušnje. Spoznal sem, da vsak posameznik nosi in ga teži, nahrbtnik svoje primarne družine, družbe, okolice. Zato so tudi izpovedi zdravljenca različne, različen je način reševanja problemov, ljudje smo različni, vsak doživlja svet po svoje. Skupna nam je le odvisnost, v katero smo zapadli. Kot zdravljene si nekako zaznamovan, veliko je še predsodkov, stigme. Pri vsaki drugi odvisnosti je več tolerance kot pri alkoholu. Spominjam se predavanja upokojene pediatrije, ki se je dodatno izobraževala, ker je želela pomagati in voditi društvo anonimnih alkoholikov, rekla je: 'Ob različnih priložnostih me ljudje sprašujejo za nasvete s področja pediatrije, ko pa jim povem, da sodelujem tudi v društvu AA, obmolknijo in se umaknejo.' Le zakaj? Obžalujem le to, da se nisem že prej odločil za zdravljenje. Moja zgodba naj bo darilo ljudem, ki se borijo z alkoholom, ki se borijo z zasvojenostjo.«

GATIS
POLNI ENERGIJE

UGODNA CENA IN HITRA DOSTAVA
VSE ZA OGREVANJE VAŠEGA DOMA NA ENEM MESTU

KURILNO OLJE
DIESEL

PELETI

DRVA

Ugodne cene peletov, drv, trsk...

Vse energente lahko pri nas kupite preko obročnega plačevanja. Ponujamo vam možnost plačila z vsemi kreditnimi in debetnimi karticami. Za vse energente vam omogočamo dostavo na dom.

omv futurPlus
Smo edini pooblaščen prodajalec OMV futurPlus kurilnega olja na primorskem.

((080 2802))
energenti@gatis.si
www.gatis.si

Moja zgodba...

Sara Savnik, tridesetletna Ajdovka, Miss Universe 2013, modna oblikovalka, manekenka, wellness svetovalka in ambasadorica zdravega in aktivnega načina življenja je kot petnajstletno dekle doživela "nesrečo", dogodek, ki ji je spremenil življenje. Njena zgodba gre tako...

Zapisala in zgodila se je v ponedeljek 14. novembra 2005. Da, zgodilo se je sredi novembra, ne na silvestrovo na kakšnem trgu tik pred trenutkom praznične evforije. Takrat 15 letna srednješolka sem obiskovala srednjo šolo za oblikovanje v Mariboru smer modni oblikovalec. Sedela sem na vlaku in se peljala iz Postojne proti Mariboru, kjer sem se vračala v dijaški dom. Mirno sem sedela in se učila, nekajkrat opazila, da me eden od fantov čudno gleda, a niti v sanjah nisem slutila, kaj bo sledilo. Ko se je vlak ustavil na postaji v Šentjurju, je skupina objestnih fantov zapuščala vlak. Eden od njih je prižgal petardo, jo najprej vrgel na tla, potem pa z noge brcnil tako, da je odletela proti mojemu obrazu. Zadnji trenutek reagiram na objestno dejanje, ko vidim, da je to fant, ki je poprej čudno strmel vame. V strahu, da me želi brcniti v obraz, sem še zadnjo sekundo uspela nagonsko obrniti glavo v desno in si zavarovati obraz, počilo pa je neposredno v bližini mojega levega ušesa. Razen poka nisem od tistega trenutka slišala nič več. Bila sem v šoku, kaj je sedaj to? Kje je zvok? Zakaj nič ne slišim? Gledam okoli sebe - slika je, zvoka ni. Gledam in vidim zelene papirčke, ostanke petarde v mojih laseh, na obleki, okoli sebe. A zvoka še vedno nobenega. Čutim žgoč občutek na obrazu, se nežno dotaknem lica. V stresu in šoku sploh nisem takoj opazila, da mi iz ušes teče kri. Z las sem hitele odstranjevat delčke petarde. Nekako se zberem in si na stranišču umijem kri z obraza in vrata. Nimam pojma, kako sem prišla do dijaškega doma, vem samo, da se mi je pot neverjetno vlekla. Ob prihodu v

dijaški dom je vzgojiteljica takoj opazila, da nekaj ni v redu in me hitro odpeljala v bolnišnico. Tam sem bila hospitalizirana na oddelku za ORL. In začela se je moja borba. Bolečine so bile neznosne. Živčevje je bilo uničeno, bila sem v šoku.

Čakala sem na nek čudež, da se zbudim iz te nočne more in da bo vse kot prej. Ko se ozrem na ta čas po poškodbi, vem, da je bil tisti pok huda prelomnica, saj se je moje življenje popolnoma spremenilo. Tudi po odhodu iz bolnišnice so me spremljale bolečine in vnetja in odtlej je moj sluh okrnjen. Na levo uho ne slišim nič, na desno pa malce več kot 20 odstotkov. Dobesedno sem se bila primorana naučiti živeti drugače. Poslušati, spremljati vsak detalj v okolici, spremeniti komunikacijo. Ne gre samo za sluh, posledice se neposredno kažejo tudi na drugih področjih. Leta so minila, a posledice so ostale. Veste, včasih mi kdo reče: »Saj je samo sluh,« jaz pa vem, da sploh nima smisla odgovarjati. Ne zavedajo se tega, da je bilo to tako, kot da bi se morala na novo učiti hoditi. Vse sem morala postaviti na novo, morala sem se prilagoditi hendikepu. Pravzaprav sem morala vse začeti od začetka. Jaz pa sem bila takrat petnajstletna najstnica. Velika prelomnica in preobrat je bilo tudi za mojo družino, saj so bili primorani sprejeti, biti bitko in živeti to pokajočo zgodbo skupaj z mano.

V tistem času sem bila na začetku manekenske poti, odpirala so se mi nova obzorja, nato pa sem zaradi objestnosti nekega fanta in ene same petarde postala invalidka. Prvo leto je minilo v upanju, da se bo stanje stabiliziralo, da se mi bo sluh povrnil. Tudi zdravniki

so mi dajali upanje, jaz pa sem globoko v sebi že takrat dojela, kaj se mi je zgodilo. Rekla sem si: »Sara, sprijazniti se bo treba in življenje postaviti nove temelje!« Hudo je bilo. V šoli mi je bilo težko, saj mi ni uspelo ves čas spremljati pouka, morala sem se naknadno učiti, najti čas za inštrukcije. V šoli se mi niso mogli in niso hoteli prilagajati, pa tudi sošolcem je bila moja naglušnost v breme. »Daj, kar ti se pogovarjaj z njo, meni se ne da,« sem videla, kako govorijo drug drugemu in se iz mene norčujejo. Pa bi morali samo malo počasneje in glasneje govoriti, saj sem se zelo hitro naučila brati z ustnic. Tudi učitelji so pozabljali, da ne morem spremljati, kaj govorijo, če se sprehajajo po razredu.

Po nesreči na vlaku sem se zaprla v svoj idealni svet. Poleg šolskih obveznosti in učenja ter privajanja na novo življenje sem si dneve povsem zapolnila, samo da bi bila čim dlje od vsega, kar sem tisti trenutek sovražila. Vem, grozno, ampak bežala sem v svoj svet in prav ta svet me je naučil, da lahko s pozitivno voljo, delom, vztrajnostjo in srčno željo pridem kamorkoli in dosežem vse. Nikoli ne bom pozabila maminih besed, ko je na moje vprašanja v trenutku šibkosti, zakaj ravno jaz, odgovorila: »Sara, levinja si! Zdaj se pa bori!« In imela

je še kako prav. Borila sem se za vse tisto, za kar sem se počutila oškodovano in prikrajšano.

Leta so minevala in moja zdravnica, ki je v Mariboru veljala za eno najboljših, me je vsa ta leta prepričevala, da ne smem uporabljati slušnega aparata. Pa tudi sama sem si govorila: dokler ga ne uporabljam, sem jaz zmagovalka, ne pa tisti fant in tista petarda. Najbolj boleče so bile besede in dejanja storilca. Takšnega ponižanja si ne moreš zamisliti niti v najbolj groznih nočnih morah. In kar je najhuje: v 12 letih ni pokazal kančka obžalovanja za svoje dejanje. Ni imel obraza in poguma, da se opraviči, takrat je ves ego in fraje-

rizem pošel. Zelo so me zbolele besede ljudi, ki so dodobra poznali mojo situacijo, a so bili še bolj gluhi od mene, da bi jo razumeli. Opazke, zbadljivke in kretnje, za katere besede sploh niso bile potrebne. Namesto naglušno dekle sem bila 'ta gluha', po besedah nekaterih sošolk se z menoj ni bilo moč pogovarjati in bila naj bi stršanska srečnica, ker sem imela s pedagoško pogodbo napovedano spraševanje. A sem se za učno snov morala prekleto dobro potruditi in naučiti, saj mnogih predavanj nisem povsem razumela.

Šest let in pol sem se trudila ter mučila brez slušnega aparata. Na koncu pa za 8. marec izvedela, da bi ga morala začeti uporabljati takoj po ozdravitvi ran. Povedali so mi, da je bila to velika zdravniška napaka. Čeprav sem v življenju večkrat slišala besede »ne«, »ne zmoreš«, »ne boš«, sem v levji trmi hotela dokazati sebi in drugim: »Da. Zmorem. Bom.«

Sluh se mi ni nikoli povrnil, sem pa srednjo šolo kljub vsem težavam in omejitvam uspešno zaključila. A takrat sem že dobila debelo kožo, saj sem jo morala. Storilca sem kmalu prepoznala, in to prav tako na vlaku, sem se pa zelo bala soočanja z njim na sodišču, zato sem poiskala pomoč psihologinje, ki mi je veliko pomagala. Sicer pa sem tudi sama veliko delala na sebi. Vsak dan si želim, da bi znova normalno slišala ... A kaj je normalno, kako naj to vem, ko pa se zelo slabo spominjam tega občutka, že 15 let, torej pol življenja, živim kot naglušna, invalidna oseba. Ne po svoji izbiri. Po objestnem dejanju nekoga drugega zgolj iz čiste zabave, užitka. Pa tudi s slušnimi aparati včasih slišim zvoke nekoliko drugače. Drugače slišimo tudi glasove nekaterih oseb. Zame so zvoki lahko nadležni, ker 'moj zvok' ni isti kot zvok, ki ga slišijo drugi. Jaz same sebe ne slišim, kadar govorim. Tudi z aparatom ne. Čutim vibrirajoče glasilke, jasnega zvoka pa ne. Pravzaprav slišim, da nekaj govorim, a ne razločno. Zaradi tega se tudi nisem mogla učiti tujih jezikov. Ko sem končno dobila dva slušna aparata, je bilo to čudno in nenavadno, srečala sem se z 'novimi' zvoki, ki jih v preteklih letih nisem slišala, pa tudi z nekoč znanimi zvoki, ki sem jih slišala v preteklosti, zdaj pa jih z muko ali zelo težko prepoznavam. Koliko stvari sem zamudila, ker sem bila toliko časa brez slušnega aparata. Koliko truda in trpljenja bi mi bilo prihranjeno. Vsi smo prepričani, da se nam kaj takega ne more zgoditi. A tudi s slušnimi aparatom ni lahko. Ne

morem ju nositi ves dan, ker so situacije, ko ju sploh ne smem imeti. Vsakič, ko bi lahko prišla v stik z vlago ali vodo, bi lahko nastal problem. V dežju ju sploh ne smem nositi. Kadar se ukvarjam s športom, ju prav tako ne smem imeti. Že znoj lahko poškoduje aparat. Na plaži, pri plavanju ... tudi ne. Če zaspim, mi piska. Veliko je situacij, v katerih si zelo omejen. Tudi tako banalnih, da ne morem uporabljati sesalnika, multipraktika, fena ... Motijo me določene frekvence. Tako je, na primer, problem piskanje vlaka, ko štarta, motijo me zvoki nekaterih instrumentov ... Celo laka za lase ne smem uporabljati.

Vsako leto dam veliko izjav, intervjujev, obiskujem šole, vrtce, sodelujem v akcijah ... vsako leto. Z leti ni nič lažje, še vedno podoživljam te dogodke, trenutke, občutke. Pa vendar vsako leto mediji poročajo o novih žrtvah, posledicah, naravi, ki jo onesnažuje takšno početje, nemočnih živalih, za katere je mnogokrat usodno. Nujna je popolna prepoved uporabe teh sredstev.

Kaj bistvenega izlušči človek ob prelomnicah?

Mogoče to, da daš sebe in svoje življenje na prvo mesto in daleč naprej pred druge. To ni ošabno, ampak pokažeš, da ti je mar zase in za svoje življenje. Zagotovo ima vsak dva scenarija. Omenila sem že, da lahko izbereš negativno, smiljenje samemu sebi, in to z veseljem počne večina, ali svojo izkušnjo vpleteš v novo poglavje novega življenja. Pravijo, da moraš oprostiti in pustiti za sabo, da greš lahko naprej. Sama nikoli nisem ne pozabila ne oprostila storilcu, ampak svojo življenjsko zgodbo nosim v sebi, z njo rastem, se razvijam in opominja me, da zmorem vse.

Za to invalidno gluho punco se skriva modna oblikovalka, manekenka, stilistka, oblikovalka unikatnega nakita, Miss Universe 2013, ambasadorica delfinov, bloggerka, wellness svetovalka in ambasadorica zdravega in aktivnega načina življenja. Velika obsedenka z delfini, ognjena levinja, umeetniška dušica, ljubiteljica potovanja, mode, hrane, narave. Za mnoge starše ponos in motivacija njihovim gluhim in naglušnim otrokom, ker sem izpostavila sebe in svojo zgodbo. A zame je najvažnejše to, da se zgodba 15 letne Sare na vlaku nikoli več ne ponovi!

Vsak, ki je za podpis petice ZA prepoved vse priotehnike lahko svoj podpis odda na tej povezavi: <https://www.tomazgorec.si/pirotehnika/>

Mušnica in pol

V prihodnjih dneh bo luč sveta zagledala otroška pravljica - slikanica z naslovom Mušnica in pol. Avtorica pravljice je Polona Kunaver Ličen, ki je ilustratorski del tokrat predala Primožu Fučki. Primož, ki je na področju umetniškega ustvarjanja poznan restavrador ter odličen mojster v izdelovanju lutk, se je tudi kot ilustrator v tem svojem prvencu izkazal več kot odlično. O tem se bomo lahko kmalu ob izidu knjige sami prepričali.

Simpatična zgodba se spet dogaja v gozdu. Prejšnja Polonina knjiga, izdana leta 2017, je imela naslov Skrivnostni gozd. V tej zgodbi pa nastopa osamljena rdeča mušnica, ki spoznava nove prijatelje, z njimi komunicira ter se počasi začinja zavedati svojega poslanstva v gozdu. Njen klobuk obišče kar nekaj žuželk, ki s svojimi raznolikimi karakterji obarvajo razpoloženja v zgodbi. Vse pa se spremeni, ko bela sova v kljunu prinese pismo, v

njem pa skrivnost lepote gozda in njegovih čudovitih barv ob svetlobi kresnic in čudovitega petja mavrične ptice. Očarana mušnica na koncu spozna, da v gozdu ni sama, saj v njeni bližini zraste nova mala mušnica, nova prijateljica.

Poučni del zgodbe je v tem, da otroci spoznajo lepote gozda ob živalih, ki nastopajo v zgodbi, ter vse spremembe, ki se dogajajo v prelepem gozdu od pomladi do jeseni. Predvsem pa je v zgodbi poudarjen odnos do neokrnjene narave, saj so rdeče mušnice strupene in jih ne smemo nabirati, so pa čudovit okras naravi.

Ilustracije Primoža Fučke nazorno prikazujejo lepote tega neokrnjenega in čarobnega gozda. V knjigi so z natančno roko ilustratorja prikazane rastline in živali v svojih pomembnih vlogah, svoj karakter pa jim dajejo počlovečeni izrazi njihovih obrazov. Tudi gozdni škrtat ima posebno vlogo v gozdu. Je varuh gozda in miru v njem, predrami pa ga čudovito petje mavrične ptice. Pomemben del zgodbe je zavedanje, da ima narava svoj red in harmonijo, da so vse stvari na svojem mestu, skladno z letnimi časi pa se vse ciklično spreminja in obnavlja in prav zato nas obisk gozda tako pomirja in poveže z naravo.

Niko Ličen

Primorci beremo

Za nami je že štirinajsta sezona projekta Primorci beremo. Kljub temu, da je bila izpeljana v kriznih časih, saj se je projekt začel v juniju in končal v začetku novembra, ko so bile knjižnice zaprte, smo v Lavričevi knjižnici z rezultati zelo zadovoljni.

Letošnji priporočilni seznam je predvidel prozna in pesniška dela kar 74. avtorjev. V letošnji seznam so bile vključene tudi

knjige naših domačih avtorjev in sicer knjiga Magde Sever S srcem, Petre Breclj Mašenka in pesniški zbirki Ane Praček Krasna Pesmi izseljenke in Bogdana Trohe Pogled skozi okno.

Branje knjig avtorjev z letošnjega seznama je začelo kar 151 naših članov, zaključilo, to pomeni, da so prebrali vsaj pet knjig priporočenih avtorjev, pa jih je 136. Skupaj so prebrali kar 1.073 knjig. Seveda je bilo

število tistih, ki so zaključili projekt malo nižje od lani, vendar ne veliko, kar kaže, da ima naša primorska bralna značka že kar stalen nabor sodelujočih in držimo primat med sodelujočimi primorskimi knjižnicami. Za skoraj tretjino se je zmanjšalo le število prebranih knjig, saj se je projekt začel z dvomesečnim zamikom, poleg tega pa je bilo za priznanje dovolj že pet prebranih sloven-

skih knjig namesto šestih kot običajno.

Na žalost letos ne bo vedno zelo odmevne zaključne prireditve. Bodo pa vsi, ki so projekt uspešno zaključili, prejeli priznanje in knjižno nagrado. Oboje jih bo čakalo ob njihovem obisku v tistem oddelku Lavričeve knjižnice, kjer so oddali bralna znamenja PB20.

Zdenka Žigon

Lokarjeva galerija

Po skoraj osmih mesecih se zaključuje mednarodni festival akvarela Mini Castra 2020. Kljub trimesečni spomladanski zaustavitvi življenja kulturnih ustanov in kljub ponovnemu zaprtju vrat zaradi pandemije smo v Lokarjevi galeriji izredno zadovoljni z doseženim.

Uspelo nam je realizirati vse planirane razstave in druge aktivnosti, tudi mednarodne. Na veliko začudenje mednarodnih asociacij akvarelistov smo povsem neokrnjeno in na visokem nivoju izpeljali tudi letošnjo Mini Castra 2020. Ni bilo malo težav, nasprotno, bilo jih je več kot dovolj, ki so nam jemale prepotrebno energijo. Več kot zadovoljni smo z odzivom avtorjev iz celega sveta, saj je bilo na razstavo sprejetih 191 avtorjev iz 58 držav. Trenutno poslabšanje epidemioloških razmer v Evropi in po svetu nam spet povzroča težave pri vračanju pošilk. Kar nekaj držav je začasno prepovedalo poštni promet, zato se nam

vračajo nekatere pošiljke, drugih pa ne moremo poslati. Ker smo optimisti, verjamemo, da bomo vse te probleme rešili do konca novembra.

Castra ni edini mednarodni projekt, ki je v teku v letošnjem in prihodnjem letu. S partnerji

iz Beograda sodelujemo v mednarodnem projektu 'Ženska o ženski', ki je financiran s strani Evropske unije. Ideja, iz katere se je razvila pobuda, izhaja iz naraščajoče pojavnosti ženskih umetnic in problema njihove premajhne zastopanosti v sodobni umetnosti 21. stoletja.

Projekt je odgovor na nekatere najbolj pereče izzive, potrebe in probleme, s katerimi se soočajo mlade vizualne umetnice, kuratorke in ostale ženske v kulturi pri svojem vsakdanjem delu, zlasti v neodvisnem sektorju. Cilj projekta je izboljšati sposobnost mladih vizualnih

umetnic za ustvarjanje in širjenje njihovega ustvarjalnega dela. Razstava bo na ogled postavljena v Beogradu v Srbiji, na Hrvaškem v Zadru, v Lokarjevi galeriji v Ajdovščini, v Podgorici v Črni gori, v Skopju v Severni Makedoniji, v Kišinjju v Moldaviji in v Bruslju. V naši galeriji bo razstava na ogled v mesecu aprilu 2021. Letošnje leto, takšno kot je bilo, je bilo kljub vsemu zelo uspešno. Samo razstavo akvarelov si je v teh 'čudnih' časih ogledalo skoraj tisoč obiskovalcev, vse letošnje razstave vključno z Lokarjevo spominsko sobo pa do sedaj skoraj dva tisoč. Vse to je dokaz, da se je Lokarjeva galerija trdno zasidrila na zemljevid slovenskih galerij in to kljub temu, da skoraj vse delo poteka volontersko.

Vladimir Bačič

- 1867 -

KRUH Z VITAMINOM D

Ali veste, da med novembrom in aprilom 80 % odraslih Slovencev ni zadostno preskrbljenih z vitaminom D?*

VITAMIN D ima pomembno vlogo pri delovanju imunskega sistema, razvoju kosti in zob.

- z vitaminom D
- visoka vsebnost prehranske vlaknine
- vir beljakovin
- s chia in lanenimi semeni

IZDELKE POIŠČITE V TRGOVINAH MLINOTEST

Vir: Prehrana.si, Nacionalni portal o hrani in prehrani, 4. 12. 2019

DOMAČI MASLENI KEKSI – KOT BABIČINI!

NAREJENI IZ ENOSTAVNIH IN KAKOVOSTNIH SUROVIN.

OVSENI MASLENI KEKSI 350 G

- 19 % MASLA
- VSEBUJEJO VEČ KOT 30 % OVSENIH KOSMIČEV

KAKAVOVI MASLENI KEKSI 350 G

- VEČ KOT 20 % MASLA
- S KOŠČKI ČOKOLADE

MASLENI FROLINI 350 G

- VEČ KOT 20 % MASLA
- POLNILO S SVEŽIM OKUSOM MALINE

Podgane so tam, kjer je njihova hrana

Povsod, kjer živi človek, najdemo tudi podgane, inteligentne glodavce, ki so poznani predvsem po tem, da prenašajo bolezni, uničujejo zgradbe, električno napeljavo ter jedo našo hrano.

Predvsem zaradi hrane, odvržene v straniščne školjke, gradijo svoja gnezda ob stanovanjskih objektih in njihovih internih kanalizacijskih priključkih, v kletih, kanalih, na brežinah rek in vrtovih. Podgane ne gnezdi v kanalizaciji, temveč kanalizacijske cevi uporabljajo kot avtocesto za premikanje in kot neusahljiv vir hrane.

So vsejedi, ki se prehranjujejo tako z rastlinsko hrano kot žuželkami, ptičji mladiči in **ODPADKI**. Teknejo jim le sveži ostanki hrane. Največ jih najdemo v kanalizaciji ter na kompostnem kupu. Še posebej jim gredo v slast ostanki mesa in rib.

Na leto imajo več legel (3-6), **odvisno od količine hrane**, ki jim je na voljo. V vsakem leglu je od 7 do 9 mladičev.

Upravitelji kanalizacijskih sistemov omejujejo populacijo podgan z izvajanjem deratizacije. Letno izvedemo dve zakonsko predpisani deratizaciji na vseh javnih kanalizacijskih sistemih ter več izrednih deratizacij na problematičnih lokacijah.

Pri deratizaciji se uporabljajo vabe z zapoznelim delovanjem, za katere je značilno, da živali poginejo šele nekaj dni po zaužitju strupa, do tedaj pa ne kažejo nobenih znakov zastrupitve, ki bi lahko predstavljali opozorilo za druge podgane. Ko je podgana omamljena, se giblje počasneje, včasih celo izgubi orientacijo in ne zmore priti do gnezda, zato jih lahko opazimo na ulici tudi preko dneva. Take podgane so tik pred tem, da poginejo.

Za deratizacijo kanalizacije v individualnih objektih (stanovanjske hiše, bloki, ustanove, proizvodni in kmetijski objekti) je dolžen poskrbeti uporabnik sam.

Če želimo populacijo podgan v našem okolju dolgoročno zmanjšati, moramo stopiti skupaj in vsak na svojem področju poskrbeti, da se podgane ne bodo prekomerno množile.

- Občani lahko največ pripomorete k omejevanju števila glodavcev, če odpadne hrane ne zlivate v straniščno školjko.
- Če imate doma pse ali mačke, poskrbite, da ne bodo čez noč pred hišo polne skodelice mačje ali pasje hrane.
- V kolikor kompostirate organske odpadke, vedite da je kompostnik primeren prostor za podganje gnezdo, zato je priporočljivo na notranje stene kompostnika namestiti mrežo.
- Če v kompostnik odlagate kuhano hrano, jo odložite na sredino kupa in prekrijte z zemljo, slamo ali travo.

Ob upoštevanju priporočil glede ravnanja z biorazgradljivimi odpadki ter izvajanju rednih deratizacij nam bo uspelo.

Tudi v času koronakrize ravnajmo odgovorno z odpadki!

BODI JUNAK, NE ZAMENJAJ ŠKOLJKE ZA SMETNJAK

V straniščno školjko sodijo le 3 stvari

V kanalizacijski sistem sodijo samo človeški iztrebki in izločki ter toaletni papir.

Odpadna hrana sodi v zabojnik za biorazgradljive kuhinjske odpadke, vlažilne in čistilne robčke ter preostale higienske pripomočke pa odlagamo v zabojnik za ostanek odpadkov.

FLUVIO•FRIGIDO

*V AJDOVŠČINI BOMO ZA VAS ZGRADILI
DVA NOVA POSLOVNO - STANOVANJSKA OBJEKTA*

STANOVANJA: 39m² - 84m²

POSLOVNI PROSTORI: 40m² - 130m²

**CELOVITA PARKOVNA UREDITEV
NOTRANJA IN ZUNANJA PARKIRIŠČA**

VSELITEV 2022

GABERIT
nepremičnine

Tovarniška cesta 4A (C3), Ajdovščina

T: 051 690 437

E: INFOFF@GABERIT.SI

www.fluviofrigido.com

Izpopolnjevanje izobraževalcev

Uspešna prijava projekta

Vlaganje v strokovni razvoj izobraževalcev v programih neformalnega izobraževanja je ključnega pomena pri zagotavljanju kakovostne storitve na področju izobraževanja odraslih. Izobraževalci odraslih morajo imeti znanja in spretnosti, s katerimi lahko učinkovito zadovoljijo različne interese, želje in potrebe posameznih učečih se ciljnih skupin (predvsem ranljivih) ter kompetence za učinkovito motiviranje k vseživljenjskemu učenju le-teh.

S tem zavedanjem smo se skupaj še s štirimi partnerji prijavili na javni razpis za izpopolnjevanje izobraževalcev v neformalnih programih za odrasle od 2020 do 2022 in bili na njem uspešni.

Ljudska univerza Ajdovščina je prevzela vodilno vlogo v partnerstvu, ki ga sestavljajo še

Javni zavod Cene Štupar-Center za izobraževanje Ljubljana, Ljudska univerza Koper Univerzita' popolare Capodistria, Ljudska univerza Radovljica in Ljudska univerza Škofja Loka. Vsi skupaj pa pokrivamo kohezijsko regijo Zahodne Slovenije.

In kaj bomo vse počeli?

Pripravili bomo različne programe izpopolnjevanja za izobraževalce odraslih ter vanje vključili in tako usposobili kar 871 izobraževalcev odraslih iz Zahodne kohezijske regije. Poleg tega bomo pripravili tudi Strokovne podlage za sistemsko spremljanje potreb po izpopolnjevanju.

Namen projekta je usposobiti zaposlene, ki so prepoznani kot ustrezen kader za opravljanje izobraževalnega dela v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle (NIPO),

da bodo izboljšali kompetence, s pomočjo katerih bodo lahko še naprej kakovostno opravljali izobraževalno delo v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle. Pridobljene kompetence bodo odgovarjale tudi na razvojne potrebe delodajalcev, vodile k zmanjšanju neskladji med usposobljenostjo in potrebami trga dela ter prispevale k razvoju kariere zaposlenih, osebnemu razvoju in delovanju v sodobni družbi.

Opravljaate tudi vi izobraževalno delo v neformalnih izobraževalnih programih za odrasle?

Si želite izboljšati svojo strokovnost in kompetentnost? Mi smo pravi naslov. Za več informacij nas kontaktirajte na info@lu-ajdovscina.si ali nas pokličite na 041 437 785.

Iz učilnice na splet

Izvajanje programa Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O) od 19. oktobra 2020 poteka na daljavo. Tako se je pomoč udeležencem pri načrtovanju izobraževanja in vključevanju na trg dela iz učilnice preselila na splet.

Z udeleženci se dnevno srečujemo v videoklicih, preko aplikacije MS Teams. Prednost uporabe digitalne tehnologije kot učnega pripomočka je širok nabor različnih orodij, s katerimi vodimo evidenco prisotnosti udeležencev, oddajanje tedenskih nalog in poročil.

In kako se začne naš PUM-O dan? Z udeleženci se najprej lepo pozdravimo in z emotikonom, fotografijo ali pesmijo izrazimo svoje počutje. Neobičajen uvod v dan, pritegne pozornost naših udeležencev in jim usta razširi v širok na-

smeh. Po jutranjem klepetu in sproščanju ob glasbi nadaljujemo z delavnicami, v katerih obravnavamo različne tematike kot so moja prihodnost, osebne lastnosti, komunikacija, zaposlitev. Pri izvajanju delavnic mentorice izhajamo iz ustvarjanja varnega okolja za udeležence, v katerem so aktivno vključeni in imajo možnost izražanja.

»Delo na daljavo je zelo fajn. So zelo dobre delavnice, smo ugotovili, da smo se s skupino dobro ujeli in povezali. Med sabo se zelo dobro sporazumevamo in sodelujemo. Z veseljem se udeležujem programa na daljavo.«

Dnevno izvajamo tudi učno pomoč na daljavo. Z dijaki se povežemo preko videoklica in sodelujemo pri načrtovanju šolskih obveznosti ter jim po-

magamo pri urejevanju znanja. Mentorice programa se tedensko sestajamo na sestankih, kjer si izmenjujemo mnenja in podajamo pobude o učenju na daljavo. Prav tako potekajo tedenski sestanki z direktorico Ljudske univerze, Evo Mermolja. Evalvacija dela in povratne informacije nam pomagajo, da čutimo pripadnost kolektivu in ne občutimo nekaterih pritiskov, ki jih delo na daljavo prinaša.

»Z mentoricami sm se dogovorila glede izpita za avto. Pomagajo mi tudi pri učenju predmeta, ki ga bom opravljala februarja. Nardile smo načrt učenja, ki ga vsak teden pregledujemo.«

Delo na daljavo nam predstavlja izziv, predvsem z vidika organizacije poteka dela, vendar v programu vsakič znova dokazujemo, da je izobraževanje na daljavo mogoče kvalitetno izpeljati, če je le na obeh straneh – torej na strani udeleženca in na strani izobraževalca, interes. Dokaz za to so naši udeleženci, ki uspešno osvajajo zastavljane cilje in osebno stno rastejo. Kljub temu, da nam splet ponuja neomejeno možnosti za delo in izobraževanje, pa si želimo čim prej vrtniti se v naš skupni prostor v Hiši mladih v Ajdovščini.

Nina Breclj, mentorica programa PUM-O

Izvajate
neformalne programe za odrasle?

Si želite izboljšati svojo **strokovnost** in **kompetentnost**?

Poiščite
najbližjo ljudsko univerzo in se nam pridružite.

z nami od leta
1961

LJUDSKA UNIVERZA KOPER
UNIVERSITA' POPOLARE CAPODISTRIA

Programi so za udeležence **brezplačni**.
Projekt sofinancirata:

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

LIFE ViVaCCAdapt se bo predstavil na mednarodni konferenci AlpWeek Intermezzo

Tako kot sestrski dogodek AlpWeek (Alpski Teden), ki poteka vsaka štiri leta, je tudi AlpWeek Intermezzo (Alpski Teden Intermezzo) mednarodni dogodek, soorganiziran s strani vodilnih alpskih organizacij, ki se zavzemajo za zaščito gora in trajnostni razvoj. Letošnji dogodek bo v izjemnem okolju gostilo francosko mesto Nica, ki se nahaja na koncu Alpskega loka. Alpski teden Intermezzo 2020 bo potekal v povezavi z zaključnimi dogodki francoskega predsedovanja Alpski konvenciji in SUERA, la stratégie de l'UE pour la région alpine (SUERA, Strategija EU za Alpsko regijo) ter bo omogočil srečanje in izmenjavo idej med različnimi akterji v okviru alpskega sodelovanja.

Življenjsko okolje in poklici, ki se danes štejejo za tipično 'alpske', tako rekoč že jutri

najverjetneje ne bodo več obstajali, zlasti zaradi posledic podnebnih sprememb. AlpWeek Intermezzo 2020 se bo osredotočil na to, kaj to pomeni za mlajše generacije. Kako mladi dojemajo spremembe v krajini in naravnem okolju, povezane s podnebnimi spremembami? V kakšnem okolju bodo živeli? Na ta in podobna vprašanja bomo poskusili odgovoriti

udeleženci mednarodne konference, saj bomo na njej predstavili tudi projekt LIFE ViVaCCAdapt, ki se neposredno ukvarja s pristopi prilagajanja na podnebne spremembe v kmetijstvu. Na predavanju, naslovljenem 'Adapting agriculture to climate change' (Prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe), boste spoznali tri rešitve za prilagajanje na pod-

nebne spremembe, ki smo jih razvili v okviru projekta LIFE ViVaCCAdapt. Ključne rešitve, ki smo jih pripravili v sklopu projekta, t. j. Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini za obdobje 2017 – 2021, SPON – sistem za podporo odločanju o namakanju ter pilotna zasadiitev zelene protivetne zaščite, že kažejo rezultate. Na dogod-

ku bomo predvajali promocijski film, ki prikazuje pozitivne vidike zelenih protivetnih zaščit, ki je že kmalu po objavi dosegel več kot tisoč ogledov. Tako slovensko kot tudi angleško različico filma si lahko ogledate na spletu, na YouTube kanalu RRA ROD Ajdovščina. Na dogodku bomo sicer predstavili angleško različico filma. Dogodek AlpWeek Intermezzo bo potekal od 9. do 11. decembra 2020. Ker gre za brezplačno prireditev, vas toplo vabimo, da si najljubše dogodke izberete iz pestrega nabora, ki si ga lahko ogledate na povezavi <http://alpweek.org/2020/>, pod zavihkom 'Program', morda pa boste med izbrane uvrstili tudi našo predstavitev, ki jo bomo izpeljali v četrtek, 10. decembra ob 9.30 preko spleta.

Vabljeni k udeležbi!

Kolesarska veriga na podeželju

Konec oktobra je LAS Vipavska dolina prejela Odločbo o potrditvi projekta sodelovanja, s katerim je uspešno kandidirala na 5. Javni razpis v okviru podukrepa 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine, ki ga vodi skupnost (CLLD) / LEADER. Projekt je podprt s strani Programa razvoja podeželja Republike Slovenije v programskem obdobju 2014-2020.

Operacija 'Kolesarska veriga na podeželju' bo izvedena s pomočjo sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (ukrep LEADER). Pri operaciji v partnerstvu sodeluje 12 slovenskih lokalnih akcijskih skupin (LAS) in kar 29 občin. Na območju LAS Vipavska dolina je interes izkazala Občina Ajdovščina, v kateri bodo postavljene tri polnilne postaje za električna kolesa z možnostjo izposoje. V Ajdovščini, Skriljah in Vipavskem Križu bo na voljo 9 električnih koles, ki bodo parkirana v ličnih pokritih polnilnih postajah.

Partnerji, ki sodelujejo v projektu, bodo vzpostavili enoten sistem rezervacije in izposoje koles. Gre za sistem kolektivne mobilnosti v obsegu, ki ga podeželske skupnosti do sedaj še niso preizkusile. Iz Goriške statistične regije poleg LAS

Vipavska dolina v projektu sodelujejo tudi sosednje LAS in sicer proti zahodu LAS V Objemu sonca, na južni strani LAS Krasa in Brkinov ter na vzhodu LAS med Snežnikom in Nanosom, kar krepi možnosti, da se bodo v Vipavsko dolino pripeljali tudi kolesarji s Postojnskega in Krasa.

Med vključenimi LAS bo izveden tudi prenos dobrih praks kolesarskih ponudnikov, gostinski ponudniki bodo imeli možnost pridobiti certifikat 'Kolesarjem prijazen ponudnik', izdelana pa bo tudi enotna spletna stran s povezavami do obstoječih lokalnih kolesarskih ponudnikov. Večja bo tudi turistična prepoznavnost območja LAS Vipavska dolina kot destinacije, ki ne spodbuja zgolj kolesarskega turizma, ampak tudi trajnostno mobilnost.

RRA ROD Ajdovščina je skupaj z Občino Ajdovščina uspela pridobiti skoraj 93.000 € nepovratnih sredstev.

SPOMINKI VIPAVSKE DOLINE

Iščete praktično in priročno darilo, ki ga bodo vaši poslovni partnerji ali sodelavci z veseljem vsak dan uporabljali? Potrebujete darilo, a nimate ideje?

Za vas smo pripravili nekaj najbolj aktualnih turističnih spominkov Vipavske doline, izdelke, ki so lep spomin ali darilo.

Vabimo vas, da obiščete našo spletno stran www.rra-rod.si in prelistate katalog spominkov.

Za več informacij smo vam na voljo na tel. št. 05 365 36 00 ali na mail info@rra-rod.si.

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina, Vipavska cesta 4, 5270 Ajdovščina, Slovenija
T: +386 5 365 36 00 E: info@rra-rod.si W: www.rra-rod.si
Davčna št.: SI65950704, Maticna št.: 1469100, TRR: SI56 01201-6000000118

4. Koncert generacij na čakanju - pogled proti maju 2021

Eden od dogodkov, ki se je moral umakniti koronakrizi, je tudi Koncert generacij. Bil bi četrti po vrsti, trideset let po prvem, s katerim se je Ajdovščina leta 1990 vpisala med redka mesta, ki se lahko pohvalijo s tovrstnim dogajanjem. Organizacija, ki je stekla v začetku leta, je postavila okvirje dogodka, ki bi prvič potekal na prostem, na novem ajdovskem placu.

Jubilejni Koncert generacij je bil predviden 8. in 9. maja letos in bi sovpadal z ureditvijo Lavričevega trga. Pomladni prvi val koronakrize ga je postavil

na čakanje in organizacijska ekipa, na čelu katere je pobudnik in idejni vodja Sergej Randelović – Runjoe, je razmišljala o prestavitvi na zgodnejši termin. A se je v ozadju pripravljala drugi val koronakrize in zgodba je morala na daljše mirovanje. Do naslednje pomladi?

V teh dneh seveda razmišljamo o vsem drugem, glasba in zabava sta globoko v drugem planu, vseeno usmerimo pogled tudi onkraj krize in spomnimo, da ideja o Koncertu generacij ostaja živa. Več kot 20 bendov, aktivnih in takšnih, ki se bodo ponovno zbrali samo za to priložnost, čaka na zmago nad virusom oziroma na zeleno luč, ki bo ponovno pognala organizacijsko kolesje.

Osnovna ideja ostaja: dvodnevno glasbeno dogajanje na osrednjem ajdovskem placu, z velikim koncertnim odrom in vsem kar spada zraven. Dva glasbena večera: eden z bolj

angažirano, sodobnejšo glasbo, drugi s klasičnimi rokenrol ritmi.

Nekateri bendi so se predstavili na vseh prejšnjih koncertih, nekateri so na seznamu prvič, vsi skupaj predstavljajo prerez aktualnega glasbenega dogajanja na ajdovskem.

Seznam nastopajočih za Koncert generacij 2020: Pietrosi, Elvis Jackson, BBBB, Skalp, Runjoe, Abadon, Nočne ptice, Gordan Novaković, 3in30, Šeiki, TNT, Elabanda, Mr Jack, Polona Furlan, Year Of The Rookie, Sabalmoza, Start AT Zero, Maart, Pelhan, Harry, Migrena, Krik Disneylanda, Klimax, Knobheads, Zasvoj, Superhuman Goats, ZZ Top Cover Band.

Kratek izbor:

Pietrosi

V izvirni zasedbi iz leta 1966 so Pietrose sestavljali: Darko Lovreković na bas kitari, Vojko Čermelj na orglah, Nevo Stegovec in Veljko Lovreković na

kitari ter Drago Šerc za bobni. Po odhodu bratov Lovreković in Neva Stegovca, ki je odšel k vojakom, so bili v zasedbi poleg bobnarja Draga Šerca še Drago Della Bernardina na kitari, Gvido Černe na bas kitari in Emil Počkaj – Mini na orglah. Leta 1996 sta Drago in Nevo zbrala novo zasedbo, v kateri sta se jima pridružila kitarišta Martin Prosen in Damijan Lampe, bas kitarist Igor Lavrenčič in Igor Hodak na klaviaturah. Posneli so avtorski album s preprostim naslovom Pietrosi.

Nočne ptice

Vzporedno s Pietrosi so nastale tudi druge skupine. Ena uspešnejših so bili budanjski Kristali. Ob Stojanu Korenu so bili v zasedbi še bobnar Benedikt Kobal, klaviaturist Bine Gorše ter dva kitarista Dušan Gulič in Janez Koren. Vaje so imeli na skednju pri Kobalovih.

Prvi nastopi s takrat popularno glasbo so jih popeljali na bližnja plesišča. Predvsem na Ajdovskem, saj so imeli proti goriškemu koncu konkurenco v šempetrski zasedbi Blue Stars. Služenje vojaškega roka je spreminjalo in redčilo zasedbe in prej ali slej je do kadrovske premikov prišlo tudi pri Kristalih. Leta 1967 je Dušana Guliča na kitari zamenjal Valter Trebižan s Planine, skupini se je nato kot pevec pridružil Dušanov brat Klavdij. Naslednje leto je moral k vojakom Bine in nekaj časa je klaviature igral Mini iz Pietrosov, ker pa ni bil dovolj 'pri stvari', so poiskali novo zamenjavo in popestrili zasedbo z dekletom, saj je za klaviature sedla Vidojka Curk. Zasedbo so razširili s pihalno sekcijo: Stojan je preseledil na trobento, namesto njega je bas igral bivši Pietros Darko Lovreković, novi član je postal tudi Milan Krapež (radijski voditelj na Radiu Slovenija), ki je igral saksofon in klarinet ter pozneje preseledil na klaviature. In takrat je dozorela tudi ideja za novo ime. V Ljubljani so imeli Bele vrane, oni so postali Nočne ptice.

Abadon

Ena mlajših zasedb, ki so sledile Pietrosom in Nočnim pticam, je bila skupina Postaja. Njeni zametki segajo v leto 1978, ko so se med poletnimi počitnicami po koncu osnovne šole zbrali kitaristi Matej Marc, Martin Prosen, Dragec Kobal – Piko, klaviaturist Klavdij Skrt in bobnar Borut Žgavec, pri katerem so tudi imeli prve vaje. Poimenovali so se Quo Vadis in v akustični izvedbi preigravali takrat popularno glasbo Beatlov, Stonesov, Pink Floyd

dov in ostalih znanih skupin. V spremenjeni zasedbi je nato Mateja zamenjal Goran Velikonja, ki je že takrat izstopal

z glasbenim znanjem, na bas kitaro pa je zaigral Robert Krkoč. Šolske obveznosti, odhodi k vojakom, včasih neresnost nekaterih članov, pa tudi dejstvo, da so trčili skupaj fantje iz različnih družbenih slojev; vse to je krojilo usode ansamblov iz tistega obdobja. Veliko je bilo menjav, novih idej, tudi kakšna zamera je bila vmes in Postaja je razpadla. A se je kmalu, leta 1980 oblikovala nova zgodba in nastala je ena kvalitetnejših zasedb tistega časa, v kateri so združili moči Klavdij, Goran, Borut, Martin in basist Herman Franca, ki je prej igral v lokavški zasedbi Albatros. Pevec in frontmen je postal Jože Lavrenčič – Pepo. Zgodba je trajala do leta 1982, ko je skupino širom Jugoslavije razkropil vpoklic na služenje vojaškega roka.

Mr. Jack

V prvotni zasedbi je kitaro igral Dušan Kavčič (pozneje ga je zamenjal klaviaturist Zdravko Troha, Dušan pa je postal član nove skupine TNT), kitarist je bil tudi Evgen Kete, za bobni je sedel Damjan Vrčon, bas kitarist je postal Borut Dietz. Z imenom Krik so nastopili na ekonomski šoli na

pave, ki je bil takrat zaposlen na naftni ploščadi Mr. Jack v Jadranskem morju. Beseda je dala besedo, fantje so z zanimanjem prisluhnili ponudbi ter jo sprejeli: postali so Mr Jack, Pavzin pa njihov mecen. Tiskar in glasbeni promotor Ivo Boscarol jih je prijavil na festival Slovenski rock, pripravili so nekaj lastnih skladb, poleti leta 1981 so skoraj dva meseca uživali na Malem Lošinjju, ker so igrali v letovišču podjetja Lipa. S pomočjo poznanstev na ajdovskem vojaškem odseku so sicer poskusili urediti, da bi odšli k vojakom skupaj, a je bila to neuresničljiva ideja in Mr Jack se ni več vrnil.

Šeiki

V začetku osemdesetih je bila dobrih pet let aktivna tudi zasedba Šeiki, ki ni nastopala samo po bližnjih plesiščih, saj so jih povabila odpeljala tudi proti Ljubljani in na obalo. Skupina je najprej delovala kot štiričlanska zasedba: solo kitarist in pevec je bil Martin Groznik, ritem kitaro je igral Simon Vidic, basiral je Sandi Skrt, za bobni je sedel Miloš Černigoj, ki je tudi pel. Po dobrih dveh letih delovanja so fantje začutili potrebo po klaviaturah in glasbeno podobo nadgradili s klaviaturistko in odlično vokalistko, žal že pokojno Ado Skrt (takrat so bili na domači rokenovski sceni vsi trije otroci iz družine Skrt: Klavdij, Aleksander in Ada). Skupina je poskusila tudi z avtorsko glasbo in se z njo predstavila na festivalih, še posebej na vsakoletnem Rock Primorska. Načrtovali so, da bi tudi posneli katero od lastnih sklad, a je ostalo zgolj pri želji.

TNT

V izvirni zasedbi, v kateri so bili kitarist Dušan Kavčič, solo kitarist in pevec Martin Prosen, Edo Čuk na bas kitari in bobnar Benjamin Michelizza,

Goriškem, potem pa jih je na rojstnodnevni zabavi v nekem vipavskem hramu spoznal fotograf Marjan Pavzin iz Vi-

se je skupina zbrala leta 1980. Podobno kot nekatere druge zasedbe so tudi TNT – jevcji poskusili svojo podobo popestriti z dekletom in tako se jim je za krajše obdobje na klaviaturah pridružila Darja Čuk, sestra basista Eda. Prvo obdobje skupine je bilo kratko, saj jo je tuđ njim zagodla 'vojska', so se pa uspeli prebiti do nekaterih, predvsem srednješolskih plesišč. V drugi polovici osemdesetih, potem ko so se fantje vrnili iz vojske, se TNT ni več sestal v izvirni zasedbi, se je pa začela vzporedna zgodba plesti na Colu, kamor se je skupaj z dvema članoma preselilo tudi ime skupine.

BBBB

Sinova Stojana Korena iz skupine Nočne ptice, David in Iztok ter brata Jure in Janez Ferjančič, so v Budanjah sestavili klasičen rokovski kvartet. Prve vaje so imeli pri Korenovih, prvi nastop v takrat zelo popularni budanjski gostilni Na žagi oziroma Pri Feličetu. Skupina z enim najbolj izvirnih imen pri nas (razlag nastanka imena je več, po eni izmed njih naj bi se zgledovali po Šifrerjevi pesmi Martinov lulček ...), se je posvetila tudi lastnemu glasbenemu ustvarjanju in se prebila v slovenski glasbeni prostor. Tik pred tem je prišlo do prve kadrovske spremembe, saj je Janeza na ritem kitari zamenjal Davor Dumančič, slednjega pa med snemanjem prvanca Butnflaša Mladen Marjanović iz razpadle zasedbe Fantomi. To je bila tudi zadnja sprememba v bendu. Drugi album skupine se je imenoval Stare igre, odmeven je bil videospot za skladbo Boogie opolnoči. Skupina je uradno prenehala z delovanjem leta 2002, eden od vzrokov je bilo tudi dejstvo, da se je

bilo iz periferije težko prebiti v osrednjeslovenske oziroma v ljubljanske glasbene kroge. Od takrat se kot skupina zberejo za posebne priložnosti, medtem ko je Jure aktiven v zasedbi Ela Banda, Mladen pa se je pridružil skupini Skalp in ji pomagal do glasbenega preboja.

Skalp

Skupina Skalp je nastala leta 1997. V skoraj dvajsetletnem ustvarjanju je požela veliko strokovnih nagrad, kar jo je utrdilo na slovenski rockovski sceni. Prvi album z imenom Preproste rešitve so fantje izdali leta 2007. Kar šest singlov s tega albuma je zasedlo prva mesta radijskih lestvic. Leta

2012 je bil izdan drugi album Mars je prodan, z nosilno skladbo Vem, da lahko!, ki je prejela tudi nagrado za najboljši videospot leta. Župan občine Ajdovščina je skupini takrat podelil nagrado za posebne dosežke. Fantje ne počivajo na lovrikah in pripravljajo nove

skladbe.

Člani so Mladen Marjanović, Peter Krkoč, Aleš Pelhan, Matjaž Koron in Tonči Valič.

Elvis Jackson

Skupina, ki je v vseh pogledih naredila največji korak iz lokalnega okolja. Spada med vrhunske slovenske zasedbe, s prepoznavnim glasbenim in odrskim izrazom. So bend, ki

se je v letih izoblikoval v glasbeno inštitucijo, so zasedba, ki je vseslovenska, a obenem z opaznimi ajdovskimi koreninami. Prodor, kakršen je uspel skupini Elvis Jackson, ni še nobenemu glasbenemu izvajalcu z našega konca.

Člani so David Kovšca – Buda, Boštjan Beltram – Berto, Erik Makus – Slavc in marko Soršak – Soki.

Dosedanji koncerti generacij Prvič leta 1990

Prvi koncert generacij je bil v dvorani na Policah v soboto, 30. marca 1990. Pobudnik in idejni vodja je bil Sergej Randelović – Runjoe. Program sta povezovala Nataša Nardin in Tomo Grahovac, prvo ime večera so bili Pietrosi. Nastopili so še: Embrio, Abadon, Tabasco, Konvoj, Mr. Jack in TNT.

Drugič leta 2000

V soboto 16. aprila 2000 so se ajdovski bendi ponovno zbrali na Policah. Program je povezovala sedanja poslanka državnega zbora Eva Irgl. Nastopali so: Pietrosi, Albatros, Mr Jack, Izhod, Abadon, Šeiki, Nočne ptice, Elvis Jackson, Skalp, Strelovod, Zadnja večerja, Get lost, The Jokers, Decibel in Big Bibls Brothers Band. Slednji pa so zaigrali samo eno skladbo, saj je policija zaradi prekočitve dovoljenega termina koncert prekinila. Policija je ukrepala zaradi prijave, ki je prišla iz Velikih Žabelj, kjer so, kljub poskusu dogovora, vseeno organizirali redni koncertni dogodek, a je bilo nato plesišče prazno, saj je bilo na Policah kar 2.000 obiskovalcev. Organizatorja Herman Franca (agencija Sax) in Igor Lavrenčič sta morala k sodniku za prekrške.

Tretjič leta 2013

Premor je bil dolg 13 let, sobo-

ta 18. maja 2013 pa se je nazadnje zapisala v zgodovino ajdovske popularne glasbe z novim srečanjem domačih rokerjev. Idejni vodja je bil DamFest. Program je povezovala Mateja Česen, prvič je koncert potekal v šotoru na dvorišču nekdanje ajdovske kasarne, prvič je bil v celoti posnet. Za celih devet ur dogajanja na odru je poskrbelo 19 bendov: Selfmade, Strelovod, Climax, Sabalmoza, Antioksidanti, Nočne ptice, The Jokers, Ad Hoc, TNT, Mr. Jack, Elabanda, Sheiki, Abadon, Pietrosi, BBB, Skalp, Real Life Version, Harry in Elvis Jackson.

Četrtič leta 2021

Prvič bo potekal na prostem, na prenovljenem Lavričevem trgu v Ajdovščini, z velikim koncertnim odrom. Na čelo organizacijske ekipe se vrača Sergej Randelović, njegova desna roka je Jure Ferjančič. Prvič bo koncert dvodneven, z žanrsko različnima večeroma: v petek, 8. maja se bodo predstavili bendi z novejšim rockerskimi slogi, v soboto, 9. maja pa bendi, ki preigravajo rokenrol klasike. Projekt je podprla tudi občina Ajdovščina.

Sandi Škvarč

Primorski in Špadni skupaj

Zamisel o skupnem projektu se nam je porodila že dolgo nazaj. Špadni fantje že leta preigravamo venček Primorskih fantov, ki smo si ga ob neki priložnosti sami sestavili. Tako smo konec januarja letos člani obeh zasedb, ob le zamisli in kavi, prvič sedli za skupno mizo. Strinjali smo se, da je venček dobro sestavljen in da je čas, da gremo v studio na snemanje. Preden pa se je to zgodilo, je prišel prvi val okužb in naša skupna zgodba je bila, tako kot vse ostalo, zaustavljena. Vse kar smo lahko naredili je, da smo vadili takt za taktom in čakali, da korona sprostí življenje in s tem snemalne studije. In to smo tudi dočakali. Seveda pa je potem ostal še del

sezone porok in veselic, ki ga je bilo treba speljati. Ko smo sezono zaključili, pa smo končno lahko odšli skupaj v studio.

Kmalu za tem je k nam vdrl drugi val virusa in regije po Sloveniji so se začele barvati v rdeče. Zato smo se Špadni in Primorski fantje, hitro odpravili v akcijo, saj smo imeli že prej v načrtu za venček posneti tudi videospot. Že na samem začetku smo vedeli, da bi radi videospot snemali na obali, v krajih Primorskih fantov. Tako smo se v tednu pred zaprtjem občin na hitro zorganizirali, zbrali rekvizite in lokacije posameznih kadrov ter se odpravili na obalo, v Izolo. Takoj po prihodu smo si z Ivico Vergan, pevko Primorskih fantov, ogle-

dali kraje snemanja: palačo Besenghi degli Ughi, park Pietro Coppo, nekaj izolskih ulic v starem mestnem jedru, plažo pri svetilniku ter gostilno Morski val. Videospot smo tudi tokrat snemali v lastni produkciji, zato je bilo z načrtovanjem veliko več dela in čas ni bil naš zaveznik. Vseeno pa nam je uspelo vse posneti do teme, pa tudi vreme nam je bilo še kar naklonjeno. Zadnji kader, ki smo ga snemali v gostilni Modri val, smo nadaljevali v večerjo in prijeten klepet med glasbenimi kolegi.

Primorski fantje so se v svoji zgodovini izkazali kot dobri glasbeniki. Špadni fantje pa smo na snemanju videli, da so tudi dobri igralci. V svoji ekipi,

ki so jo osvežili z mladimi močmi, imajo veliko zagnanosti, energije in dobre volje. Njihove (in naše) igralske in pevske sposobnosti si lahko ogledate v omenjenem videospotu na vseh naših spletnih mestih ter povezavah Primorskih fantov.

Hvala Primorskim fantom za skupen projekt. Veseli smo,

da smo lahko sodelovali s tako priznanim in kvalitetnim ansamblom. Primorska je z narodno-zabavno glasbo šibkejša od ostalih regij. Zato negujmo in spodbujajmo to glasbo in vse zasedbe, ki jo s srcem izvajajo.

Špadni fantje

Foto: FB Špadni fantje

Vojko Lazar - prvo ime podjetja Pigal

Doma sem v Hrpeljah oz. na Kozini. Ljudem sem bolj poznan iz športnega življenja, predvsem iz rokometu. Kot igralec sem aktivno igral skoraj 25 let. Nastopal sem v vseh reprezentančnih selekcijah Slovenije. Pozneje sem nadaljeval kot trener v domačem Jadranu, kasneje pa smo največje uspehe dosegli z GoldClubom in lastnikom-sponzorjem Lorisom Požarjem, s katerim smo tvorili sam vrh slovenskega rokometu in se uvrstili v četrtfinale lige prvakov. Po končani uspešni epizodi z GoldClubom sem deloval tri leta v Aziji, kot trener vseh državnih reprezentanc Kazahstana, lahko

rečem zelo uspešno, saj smo osvajali medalje na vseh azijskih prvenstvih - v vseh kategorijah smo se tudi uvrstili na svetovna prvenstva.

Pred nekaj leti sem začel opravljati vlogo supervizorja v vseh enotah družbe BgB (bivši GoldClub), v lanskem letu pa sem zasedel še mesto direktorja podjetja Pigal d.o.o. v Ajdovščini.

Zaradi znanih dogodkov s koronavirusom imamo trenutno zaprte vse dejavnosti in smo posledično morali dati zaposlene delavce na čakanje, kar se je po spomladanskem prvem valu zgodilo že drugič. To je za lastnika in podjetje zelo hud

udarec, katerega bo težko premagati. Zaradi zaprtja je imelo podjetje že spomladi velik izpad dohodka in posledično izgube in le lastniku Lorisu Požarju se lahko zahvalimo, da še poslujemo. Tu bi poudaril, da država nima takega posluha, kot se piše in govori, predvsem do igralniške dejavnosti ne, saj niso v najhujši krizi znižali dajatev, katere znašajo skoraj polovico dohodka. To je resnično nerazumljivo, saj v tej situaciji lastniki zelo težko pokrivajo vse ostale stroške, tako da lokale ali prodajajo ali zapirajo.

V tem trenutku nihče ne ve, kaj nas čaka jutri. Trenutno se nekako prilagajamo danim razmeram. Kot sem že omenil, imamo zaprte vse dejavnosti, tako hotel, kot casino in gostinski del (restavracija in pizzerija). Organizirali smo prevzem hrane pri nas oziroma prevoz hrane na dom. Tako pripravljamo in nudimo vse vrste pic, kalamare, vse vrste jedi iz žara in ostalo. Odziv na to vrsto ponudbe je zaenkrat kar zadovoljiv, saj se trudimo ljudem ponuditi svežo in kvalitetno pripravljeno hrano. Vprašanje pa je, koliko časa bo podjetje na tak način lahko poslovalo, saj so na čakanju skoraj vsi zaposleni razen delavcev, ki pripravljajo in vozijo hrano. V kolikor se stanje z drugim valom epidemije koronavirusa ne umiri in se ukrepi ne sprostijo, bi to predstavljalo katastrofo za več panog, predvsem pa za turizem in igralništvo, kar bi bil za celotno območje velik udarec.

A ostanimo optimisti in upajmo na najboljše, čeprav se moramo zavedati, da svet po tej krizi ne bo več tak, kot je bil in na to se moramo vsi pripraviti.

Martinovo na Gočah

Zahvala zemlji, trti in dobrim ljudem

*Ko žlahtnost bo zlatila steklenino,
iz polnih čaš bo steklo izročilo,
ki ceni znanje, trud in zapuščino. (Alenka Skupek)*

Ena izmed vipavskih vasic, ki se trudi ohraniti izročilo prednikov, so tudi Goče. Goška kamnita arhitektura med ozkimi gasami skriva domačije in vinske hrame, ki so v 'predkronskih' časih združevali ljudi ob slovenski pesmi, pristni vipavski kulinariki in požirku vipavskih vin. Dragoceni kuharski recepti naših prababic so se v preteklosti prelili v edinstvene jedi zgolj ob praznikih. Eden takšnih je bil godovni dan sv. Martina, ki ga praznujemo 11. novembra. Da pa dragocene kulinarčne spretnosti naših prednic in prednikov ne bi zale v pozabo, so Gočani prav na praznični dan povabili medse TV novinarje in snemalce ter v oddaji Dobro jutro predstavili Martinove jedi, značilne za ta vipavski okoliš.

Pred kamerami je Davorin Mesesnel iz Cejkotove doma-

čije predstavil krožnik z domačimi klobasami, praženim krompirjem in kislim zeljem, na mizi pa niso manjkali niti kvašeni štruklji, tokrat pripravljeni s kombiniranim sirovo – orehovim nadevom. Vipavska dolina med tipične Martinove jedi zagotovo ne uvršča rdečega zelja, še manj pa pečene goske. Goške gospodinje, ki ohranjajo tradicijo, pa poznajo goško pogacho in klobaso v testu.

Pred leti sem imela tudi sama priložnost spoznati ne le kulinarčno in vinsko ponudbo Cejkotove domačije, pač pa tudi duh tradicije, spoštovanje izkušenj preteklih rodov in gostoljubnost vinarja in gospodarja Cejkotove domačije, Davorina Mesesneta. Svoja občutja sem tedaj prelila v sonet, ki je v rokopisni obliki na ogled v domačiji ter veliko pove o tem, kakšne so Goče in ...

Cejkotova domačija (klasični sonet)

*V skrivnostni čar minulosti ovita
pod Strmcem in Obeluncem sije
vasica, kraj stavbarske harmonije,
kjer reka znoja v kamen je prelita.
V središču Goč, pred hrupom varno skrita,
toplina Cejkotove domačije
odpira vrata, da se čas razlije
ob gostoljubnosti do ure svita.
Tu iz preprostosti žari vsebina,
saj stropnih se tramov skrivaj dotika
z otroštvom odišavljen del spomina.
V obredu sonca rožmarin vznika,
iz njega v prostor se seli sinjina
in vse je toplo: vzdušje, vonj, oblika. (Alenka Skupek)*

Da pa ne bi ostali le pri občudovanju prazničnega vzdušja, vonja in izgleda pogrnjene mize, je poskrbela Marija Merljak, inž. živilske tehnologije in velika poznavalka zdravilnih učinkov, ki jih ima določena hrana na človeško telo in duha. Tokrat je posebno izpostavila visoko vrednost dveh hranil: kislega ter svežega zelja in kvasa. S svojimi strokovnimi komentarji je pomembno obogatila in povezala celo kulinarčno zgodbo.

Organizatorica in duša dogajanja na Gočah je bila tudi tokrat Anja Godnič, ki je hkrati tudi predsednica KS Goče. Ob tej priložnosti je zbrala stare lesene pripomočke za kisanje zelja in

spregovorila o njihovi uporabi ter o uporabi zeljnatih listov v ljudski medicini.

Ker naj bi se na god sv. Martina mošt spremenil v vino, so snovalci oddaje na Gočah tudi nazdravili s požirki vin domačih vinarjev. Iz kozarcev so zadišala vina Povh, Ferjančič in vina Cejkotove domačije. Nikoli ne pozabimo dovolj poudariti, da je vino zlati znoj vinarjev, ki ga je potrebno uživati z majhnimi požirki in z velikim spoštovanjem. Tako bo martinovanje, star etnološki in jesenski praznik, ohranil tudi duhovno vsebino: zahvalo zemlji, trti in dobrim ljudem.

Alenka Skupek

BGB

NOVO !!! NOVO !!!

DOSTAVA NA DOM

PIVNICA PIGAL AJDOVŠČINA

☎ 05 36 44 707

Astronomija v Mostu

Verjetno prav zaradi rado-vednosti. Že v davnini so preprosti ljudje zrlili v nebo in ugibali, kaj je tam zgoraj, kaj jim bo nebo poslalo: dež ali sonce, sušo ali močo, polne ali prazne kašče ... Iz leta v leto so opazili na njem spremembe in dogodke, ki so se ponavljali. Tako se je znanje v stoletjih in tisočletjih kopičilo. Davni zvezdogledi so postavili temelje za nastanek in razvoj današnje astronomije.

Od prvega srečanja na Mostu leta 2009, ko se je zbralo 15 članov, je skrb za astronomsko

kaj novega, da dojamemo nje-ne skrivnosti. Vse se je rodilo v hipu – velikem poku. Potem pa se je razvijalo in raslo milijone in milijarde let.

Večina znanstvenikov meni, da se bo veselje širilo večno in vedno hitreje. Pri tem se bo vse bolj ohladilo in bo postalo neznansko hladno. Galaksije bodo vedno bolj daleč druga od druge in svetloba ne bo imela časa, da bi prepotovala vmesne razdalje. Ostal bo le neskončno raztezajoč se prazen prostor. Nekateri pa menijo, da se bo

zvoj astronomije od začetkov do leta 400 n. št. Poleg predstavitve v dvorani društva so bile postavitve še v avli Mercator centra Ajdovščina, na Gimnaziji Veno Pilon Ajdovščina, OŠ Draga Bajca Vipava, OŠ Šturje, OŠ Danilo Lokar Ajdovščina, OŠ Dobravlje, OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici na 4. dnevi astronomije, ko si jo je kot vabljen gost, ogledal tudi predsednik države Boris Pahor, na UNG Fakulteti za naravoslovje, Politehniki Ajdovščina, ob 100-letnici Mednarodne astronomske zveze, v Špetru v Italiji in v avli DU. Razstavo v Špetru so spremljala tudi predavanja

opisimenjevanje prevzel profesor Fedor Tomažič. Mentor je bil devet let, nato je sodelovanje prevzel profesor Jože Rutar. Spremljali smo tekoča dogajanja na področju astronomije, spoznavali smo njeno zgodovino, obiskovali planetarije v Celovcu, na Reki, v Padovi, na Dunaju, v Idriji, na Golovcu in v Zagrebu. Najbolj 'astronomi' pa smo se počutili, ko smo ob jasnih nočeh skozi lupo teleskopa zrlili v posamezne zvezde in skupine zvezd ter ugibali njihova zodiakalna imena, opazovali Luno, druge planete in roje meteoritov. V vsakem izmed nas so ti trenutki sprožili različne misli, občutke, želje in nova vprašanja. Prav vsi pa smo se zavedali, da smo droben delec te veličastnosti.

Zadali smo si nalogo, da tudi za javnost in izobraževalne ustanove, kjer je astronomija tudi učni predmet, z besedo in sliko na panojih predstavimo razvoj astronomije od pradavine do danes. Tako bi spodbudili zanimanje za astronomijo kot znanost, s pogledom v preteklost in raziskovanje še neznanega.

Ko ob večerih opazujemo mehko svetlobo zvezd in z očmi lovimo njihovo davno svetlobo, ki je prav tisti hip prišla do nas, nas opomni, kako kratek hip je naše življenje. Begamo med mistiko in realnostjo, oboje nas sili, da spoznamo še

širjenje vesolja ustavilo in bo zletelo skupaj v velikem stisku. Vesolje bo zaradi naraščajoče gostote postajalo vse bolj vroče. Prostor – čas se bo krčil še naprej, nastale bodo razmere kot v najzgodnejšem vesolju. Nekaj trenutkov kasneje bo vesolje izginilo, vendar ne za vedno. Velikemu stisku bo sledil veliki pok, rojevalo se bo novo vesolje. Vse kroži!

Zvezde svojo pot začnejo v meglicah. Nastanejo iz oblakov plinov in prahu, ki se skrči pod pritiskom lastne gravitacije. Za vse preobrazbe imajo na razpolago milijarde let. Odkritja skrivnosti vesolja se odvijajo s pospešeno hitrostjo. Nismo še došli enega, ko nas preseneti že drugo. Vsemirje odgrinja skrivnosti, ki jih je dolgo skrivalo za tančico neznanega, nerazumljivega in skrivnostnega. Živimo v času, ko znanost žanje sadove.

Na vsa vprašanja, tudi na mnoga druga, smo pri urah teorije na Mostu dobili odgovore, podkrepljene z razlago in ponazorili ter s tematskimi filmi. V ta zemljepisni krog smo vpletali in postavljali tudi delovanje pomembnejših Slovencev. Prikazali smo njihovo delovanje in vpliv na okolje, v katerem so takrat živeli in prispevali k napredku in razvoju. Leta 2018 smo v prvem delu razstave, v sliki in besedi na devetih panojih, prikazali ra-

in opazovanje neba. Ker nas je odziv na prvi del presenetil, smo leta 2019 pripravili drugi del, kjer je predstavljeno obdobje od Ptolemaja do Kopernika.

Tudi letos, že tretje leto zapored, smo se podajali v zgodovino astronomije, da bi na tretjem delu razstave predstavili najpomembnejše astronome v določenih časovnih obdobjih. Poiskali smo tudi ženske astronome in slovenske astronome. Komunikacija o dokončnem oblikovanju in pripravi gradiva za razstavo je potekala v glavnem po e-pošti, dobljene tekste pa smo popravljali in dopolnjevali vsak po svojih močeh. Razstava je vsebinsko bogata in obravnava: zgodovinski uvod, Isaac Newton in teorija gravitacije, veliki uspehi Newtonove teorije, razvoj astronomije kot samostojne znanosti, astronomski dogodki 1600-1917, ženske v astronomiji in Astronomija pri Slovencih 1600-1900.

Tretji del razstave smo postavili v septembru 2020, ob začetku šolskega leta v avli Mercator centra. Žal je epidemija preprečila selitev razstave na šole. Vsi trije deli 'Astronomija skozi čas' zajemajo 32 panojev teksta in slikovnega gradiva, ki celovito predstavljajo dogajanja v teh tisočletjih.

**Po Dunji Kravos in
Jani Črnigoy
povzel Silvester Čotar**

Robotske kosilnice

Servisno prodajna mesta:

Totum d.o.o.

Goriška cesta 29/a, 5720 **Ajdovščina**
(05) 366 50 88

Obrtniška ulica 6/1, 1370 **Logatec**
(01) 750 93 48

Strokovno svetovanje

Prodaja in servis

Profesionalna montaža

Poprodajni suport in vzdrževanje

Najvišja kakovost

STIHL

Motorna žaga
STIHL MS180
Lahka kompaktna motorna žaga primerna za rez sadnega drevja.
Motor 19 KM
Dolžina meča 35 cm
Teža 4,2 kg

znižana cena
240 €
izdelane od 269 €

OSTANCI OB NAKUPU OLJE ZA MOTOR

WWW.TOTUM.SI

SPLETNI NAKUP

24/7

Kupi takoj

Husqvarna

Kmečka motorna žaga
450 II Husqvarna
Moč 3,2 KM
Dolžina meča 15" - 35cm
Teža 4,9 kg

AKCIJA
449 €
izdelane od 669 €

POSODATA VERIGA ZA MOTORNO ŽAGO

Husqvarna

Profesionalna motorna žaga
550XP mark II Husqvarna
Moč 4,0 KM
Dolžina meča 15" - 35cm
Teža 5,3 kg

AKCIJA
739 €
izdelane od 869 €

POSODATA VERIGA ZA MOTORNO ŽAGO

STIHL

Igrače
OTROŠKA MOTORNA ŽAGA STIHL

Igrača
22,90 €

Husqvarna

SNEŽNE FREZE HUSQVARNA
Širine 61-76 cm
Zmogljivi motorji
Pogon na kolesa ali gosenice
Dvostopenjsko delovanje

Več o snežnih frezah najdete na WWW.TOTUM.SI

OGLAŠUJTE v časopisu Latnik

Andreja Lozar,
tel.: 040/826-142

e-naslov: komericiala.latnik@gmail.com

slasticarna in picerija ajdovščina

TO GO

040 738 748

Moja večerja, najcenejša večerja v mestu.

od 16^h do 20^h

Dostava hrane na dom

Halo Erik

pica erik

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrti kalamari
dunajski zrezek
ljubljski zrezek
ocvrt krompir - pomfri,
mineštre lezanja ...

Hrana do vaših vrat ...

040 738 748 | www.halo-erik.si |

Ajdovski bazen spet nagrajen

Letno kopališče Ajdovščina je v sezoni, ki je bila precej drugačna od preteklih let, in tudi za upravljalca precej negotova, prejelo priznanje za osvojeno 2. mesto v kategoriji letnih kopališč v Sloveniji.

Preventivni ukrepi za preprečevanje širjenja virusa so v prvi vrsti omejili število uporabnikov in hkrati zahtevali določene aktivnosti za zagotovitev varne uporabe letnega kopališča. Obisk je bil pričakovano manjši kot pretekla leta, a kljub temu smo uspešno zaključili sezono. Plod uspešne sezone je prejeta priznanje za osvojeno 2. mesto v kategoriji letnih kopališč v Sloveniji. Med vsemi dobitniki priznanj, smo edini javni zavod, kar nas še posebej navdaja z optimizmom, da izvajamo prave usmeritve. Zahvala gre vsem obiskovalcem, ki so kljub zahtevnim ukrepom z veseljem obiskovali naše kopališče, zagotovo smo jim omogočili brezskrbna poletna doživetja.

Uroš Pintar

Zahvala KS Goče ZD Ajdovščina

Krajevna skupnosti Goče se iskreno zahvaljuje ZD Ajdovščina in sicer direktorju g. Egonu Stoparju, glavni medicinski sestri Meliti Kerkoč ter ekipi nujne medicinske pomoči. S svojo hitro odzivnostjo in čutom za sočloveka so nam

nudili vso pomoč in podporo, da so lahko vsi krajanje Goč, ki so želeli, posebej najranljivejši, prejeli cepivo proti gripi kar v domačem kraju. Hvala, da na tej poti niso sami.

Svet KS Goče in krajanje Goč

OGLAŠUJTE
v časopisu Latnik

Andreja Lozar,
tel.: 040/826-142

e-naslov: [komerciala.latnik@gmail.com](mailto:komericiala.latnik@gmail.com)

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDNJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljala dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: +386 41 740 514

mail: asfalti.plus@gmail.com

Megaterm
Nova Gorica • Postojna • Koper

PE Nova Gorica t. +386 (05) 333 40 77
PE Koper t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna t. +386 (05) 726 21 96

YETO
Group

**Življenje
je lepo**

**OGREVANJE, HLAJENJE
VODOVOD, PREZRAČEVANJE
KOPALNICE, KERAMIKA**

www.megaterm.si

Priznanje vinarstvu Povh

Glede na to, da je bila zaradi korona virusa odpovedana tradicionalna podelitev vinskih priznanj Vino Slovenija Gornja Radgona na sejmu Agra, so prejemnike najvišjih priznanj obiskali kar na domovih. Med najvišjimi dobitniki priznanj je tudi družina Povh z Goč. Priznanje in čestitke je na domu prevzel mlad vinar Miha. Vinarstvo Povh je prejelo zlato medaljo za merlot in tako je njihov merlot postal tudi prvak Vipavske turistične ceste za leto 2020. Poleg tega so dobili še eno zlato priznanje za sivi pinot in dve srebrni za zelen in chardonnay. Družina Povh obljublja, da se bo še naprej trudila za kakovost. Čestitkam se pridružujemo tudi krajanje Goč.

Anja Godnič

Zlato priznanje za lipov med z Goč

Za Janeza Žorža z Goč bi lahko rekli, da je ljubiteljski čebelar. Čebelarjenje ga je navdušilo pred petimi leti, ko se je preizkusil z dvema panjema, naslednje leto je imel tri, danes pa skrbi že za štirinajst panjev. Njegov čebelnjak je postavljen v zavetni legi v okolici Goč, čebele pa pelje tudi drugam na pašo, da ujamejo sezono od začetka do konca. Je ponosen na svoj hobi, pri katerem mu pomaga tudi žena Tatjana - posebej pri točenju medu. V sredini oktobra je dobil potrditev za svoje kakovostno delo, saj je za lipov med prejel zlato priznanje Obalnega čebelarskega društva. Čestitamo!

Anja Godnič

Program Popoldan na cesti

Krompirjeve počitnice malo drugače

Letos so bile počitnice res nekaj posebnega. Poleg rednih enotedenskih počitnic smo imeli še en teden dodatnih. Otroci so bili nad to odločitvi-

ce pogovorili in spoznali, nato pa smo imeli različne delavnice. Od ustvarjalnih delavnic, filmskega popoldneva, ko smo se pogovarjali o hvaležnosti

sko in italijansko, spoznali in imeli možnost slišati bobne in še marsikaj zanimivega. Otroci so redno in z veseljem obiskovali naše aktivnosti, tako, da smo se odločili, da bomo s tem nadaljevali tudi naprej.

Drugače pa program Popoldan na cesti deluje na daljavo. Poleg popoldanskih aktivnosti preko videa, izvajamo tudi učno pomoč na daljavo, pogovor z otroki in starši preko telefona tako uporabnikom programa kot tudi vsem zunanjih, ki se trenutno soočajo z različnimi stiskami in težavami.

Pomoč izvajamo po celi Škofiji Koper, od Tolmina pa do Ankarana.

Če kdo potrebuje pogovor, lahko pokliče tudi na telefonsko številko 041 762 029.

Ponovno pa vabimo tudi mlade, da se pridružijo ostalim otrokom pri pisanju dnevnika. To je zelo dobra možnost, da svoje stiske, svoja občutja zapišemo. Kasneje bomo videli, da

se da premagati še tako veliko težavo.

Poleg rednega dela, smo ponovno pričeli z akcijo Človek ne živi samo od kruha, kjer pišemo pisma ljudem, ki so zaradi trenutne krize v stiski. V pomladanskem času smo prejeli več kot 320 pisem, risbic, ki smo jih posredovali v domove za starejše in varstveno delovne centre. Tudi tokrat bo tako, le da širimo krog prejemnikov tudi na bolnišnice, zavode, v sodelovanju s Centri karitas tudi vsem posameznikom, ki so se znašli v različnih stiskah zaradi koronavirusne bolezni. Spisek prejemnikov je žal dolg, tako da res potrebujem odziv vseh vas, da se pridružite temu projektu.

Vabljeni otroci, mladi, starejši, skratka kdorkoli, ki bi rad napisal kaj lepega vsem, ki nas sedaj najbolj potrebujejo. Zavedamo se, da je človek socialno, duhovno in duševno bitje, ki si želi stika z drugimi, toplo be-

sedo, sočutje, zato verjemite, da nam bodo hvaležni za vsako napisano misel ali risbico.

Vaša pisma, risbe pošljite na elektronski naslov pnc.karitas@gmail.com. Mi pa bomo poskrbeli, da bo vaše pismo, risba prišla v prave roke.

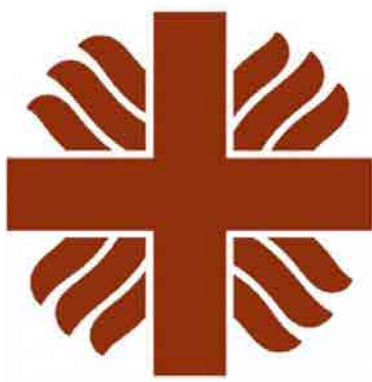
Tatjana Rupnik,
strokovna vodja programa

jo navdušeni. In tako smo se na programu Popoldan na cesti odločili, da otrokom omogočimo aktivno popoldne. 25 otrok se nam je pridružilo pri raznih aktivnostih. In kaj smo počeli? Na začetku smo se mal-

in pomoči drug drugemu, se preizkusili v znanju pri kvizu in reševanju ugank, imel kuharsko delavnico - ta je bila najbolj slastna, se razgibavali, poslušali zgodnico o miški, ki je bila zelo jezna, se učili dan-

Teden karitas letos drugače

Letošnji, že trideseti Teden karitas, nosi naslov 'Slišim te' in bo potekal od 22. do 29. novembra. Glavni namen Tedna karitas je praznovanje dobrote, solidarnosti in ljubezni do bližnjega. In prav zato naslov 'Slišim te'!

Kot vsako leto smo tudi letos v našem okolju načrtovali številne javne dogodke, toda na račun skrbi za zdravje nas in drugih se vse dogaja na daljavo. Najprej je bilo potrebno odpovedati Svečano akademijo in razstavo Umetniki za karitas pod naslovom 'Vi ste luč sveta' v dvorcu Lanthieri v Vipavi, odpadlo je romanje sodelavcev na Ponikvo in Klic dobrote v Celju, dan odprtih vrat v Centru karitas in tudi nabirka Nedelje karitas. Pa kljub temu ne bo šlo lepo in dobro mimo nas. Na spletni strani in FB Škofijske karitas Koper smo postavili razstavo, tudi dan odprtih vrat vabi k virtualnemu ogledu našega dela, Klic dobrote bo iz studia TV Slo in preko Radia Slo in radia Ognjišče vabil k darovanju, na Nedeljo karitas

bo preko TV Slo sveta maša, ki jo bo daroval predsednik Slovenske karitas nadškof Alojzij Cvikel.

Res je marsikaj ostalo za zaprtimi vrati, toda vrata Centra karitas v Ajdovščini so za ljudi, ki potrebujejo pomoč, odprta. Več kot 200 družinam in posameznikom, ki jim stalno pomagamo, so se pridružile številne druge, katerim se je zmanjšal dohodek. Tudi sodelavke so začutile drugačen 'klic dobrote' ter odgovorno in spoštljivo delijo materialno in finančno pomoč.

Redni dobavi hrane EU in nabavi iz sredstev Karitas smo dodali še dve izredni nabavi živil, ki sta jih dodatno sofinancirali občini Ajdovščina in Vipava. Veliko je nujnih položnic, ki jih ljudje, zaradi izpada dohodkov, ne morejo poravnati. Tudi v tem primeru smo hvaležni lokalni skupnosti in vam, dragi darovalci. Velik doprinos pri lajšanju stisk imata program za otroke Popoldan na cesti in Center Bogdana Žorža, ki s pomočjo elektronskih medijev podpirata otroke in starše. Kljub izrednim razmeram se je na virtualni način pridružila še Šola za starše.

Tudi v Hiši Malorca ni šlo brez okužb in karantene, toda nesebična pomoč lokalne skupnosti, Zdravstvenega doma in Civilne zaščite, pa tudi brezdomnih, ki so iz hiše naredili pravi dom, je svetla plat solidarnosti.

Hvala lepa vsem občanom, če boste prisluhnili Klicu dobrote in darovali, sicer pa bo vsak evro prav prišel tudi Karitas vipavske dekanije, TRR SI56 0475 1000 0867 279. Še vedno velja: Dobrodošli vsi, ki pomoč potrebujete in Boglonaj vsem, ki pomagate.

Jožica Ličen

Kaplja čez rob

Živimo nenavaden čas, o katerem nihče od nas ni niti sanjal, tudi v hudi mori ne. Čutimo ga vsi, zato človek ne razume, kako nekateri ljudje ne dojamemo opozoril, ki jih iz dneva v dan poslušamo.

Nekega dne, lep dan je bil, sem se odpravila po moji izbrani poti, proč od ljudi in v opoldanskem času, ko ni drugih sprehajalcev. Med potjo sem se ustavila ob ruju, ki je žarel v jesenskem soncu. Sprehajalci smo bili le posamezniki, vsi z maskami, ko smo se srečali. Na križišču sem zavila proti izviru Hublja. Tam je bila zbrana skupina kolesarjev, vsi brez mask. Pa se mi je pojavilo vprašanje, ali so kolesarji upravičeni, da so lahko brez mask. Po asfaltni poti proti Lokavcu sem srečala še nekaj kolesarjev, tudi ti so bili brez mask. Verjetno je tako prav: nadaljujem pot ob Lokavščku. Takrat se mi je kaplja res razlila čez rob, kajti ob bajerju, tam, kjer se poleti kopajo psi in otroci, so si nekateri privoščili pravi piknik, z ognjem, hrano in pijačo, z zabavo in veseljem. Krik in igra otrok sta se razlegala po okolici; bilo jih je za več kot za eno družino. Žal mi je bilo, da nisem imela s seboj mobitela. Prepričana sem, da je kdo ta dogodek posnel, kajti ob Lokavščku se je sprehajalo nekaj posameznikov. Takrat me je v

besu misel popeljala do učenec in dijakov, ki se že drugo šolsko leto, cele dneve, trudijo ob računalnikih, da bi usvojili, kar od njih zahteva šola. Hudo mi je bilo ob spominu na mnoge starejše in stare ljudi, ki jih je strah, ki jih prevzemata bojazen in obup. Tudi zaradi njih sem bila jezna, da smo pozabili, kako se moramo obnašati, čeprav nas predsednik Pahor vedno znova spodbuja, da bomo skupaj zmogli. O, dragi moji, tako ne bomo zmogli ne skupaj in ne posamezno!

Vsakodnevne številke, tudi v naši občini, potrjujejo moje videnje, da pišem resnico. Med prvim valom sta rumena in modra barva, ki sta se pojavili tam in tam, pregnali skupine rolkarjev in kolesarjev. Mnogi smo se čutili varne.

Ne želim nikogar obtoževati, nikomur žugati, to ni moja naloga, vendar sem prepričana, da bomo morali svoje doživljanje, svoje užitke in svobodo v teh dneh podrediti skrbi za zdravje nas vseh. Vem, da bi bila lahko tiho, vendar posledice takih brezbriznih meščanov, ki si dovolijo veliko in preveč, trpimo vsi.

Zadovoljna bom, če se bo kdo ustavil ob mojih mislih in si dal masko, ko se bo odpravil od doma. Verjemite, ni težko!

Irena Šinkovec

Mednarodni likovni natečaj Kraj burje

Likovni natečaj Kraj, ki ga prireja Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, je v lanskem šolskem letu praznoval svojo 24. obletnico in obenem postal mednarodni, saj je k sodelovanju pritegnil učence iz sedmih držav.

Marca smo na šolo prejeli 1.341 likovnih del, ampak zaradi izrednih razmer, ki so spremenile naše načrte, si ob koncu šolskega leta nismo mogli podati rok in zaploskati nagrajencem, čeprav bi si to vsi zelo želeli.

Strokovna komisija se je zbrala šele 29. junija, sestavljali so jo:

- Damjana Plešnar, profesorica likovne umetnosti,
- Tanja Cigoj, višja kustosinja in pedagoginja,
- Silva Karim, mag. profesorica likovne umetnosti,
- Bogdan Vrčon, profesor likovne umetnosti in strokovnih

likovnih predmetov,

– Ana Maraž, ilustratorica, profesorica likovne umetnosti. Komisija je z navdušenjem pregledala vsa likovna dela in 373 izmed njih izbrala za razstavo. Podeljenih je bilo 35 zlatih, 35 srebrnih in 303 bronastih priznanj.

Priznanja je prejelo tudi 140 mentorjev in mentoric.

Prijetnemu druženju ob odprtju razstave smo se žal morali odpovedati, zato smo sodelujočim šolam priznanja in nagrade poslali po pošti.

Nismo pa se odpovedali razstavi izbranih likovnih del, le da bo ta letos malo drugačna, saj bo na ogled v virtualni obliki: <http://www.os-ajdovscina.si/kraj-burje/>.

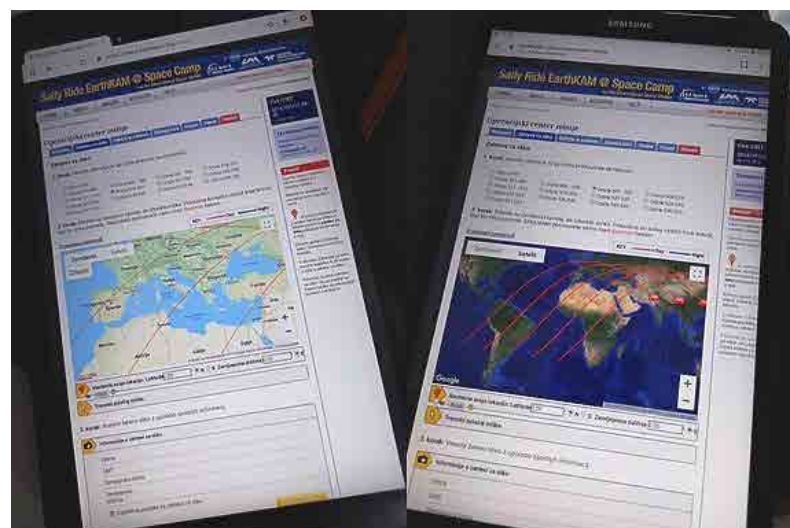
Vabljeni k ogledu!

Nataša Rupnik

Osnovna šola Col fotografira Zemljo iz vesolja

Na OŠ Col pri pouku geografije sodelujemo v projektu Sally Ride EarthKAM. Projekt je Nasin izobraževalni program, ki šolam omogoča spoznavanje Zemlje iz vesolja – Mednarodne vesoljske postaje (ISS). Sally Ride (1951 - 2012) je bila prva ameriška astronautka, ki je poletela v vesolje. Želela je, da bi učenci lahko videli Zemljo iz vesolja, zato je začela s projektom KidSat. Ta se je skozi zgodovino še spreminjal in se leta 2012 ob njeni smrti tudi preimenoval v Sally Ride EarthKAM. V njem sodelujejo osnovne in srednje šole s celega sveta.

Običajno so razpisane štiri misije letno. Učenci na misiji naročajo fotografije reliefa Zemlje iz vesolja. Kamera, ki je pritrjena na mednarodno vesoljsko postajo, nam posname fotografije. Trudimo se, da bi v objektiv ujeli čim več zanimivih reliefnih enot, razne prelive, ožine, jezera, otoke, rudnike ... Skušamo fotografirati robove ledenikov, gozda, puščav, mest ... Večletni cilj projekta je, da fotografiramo tudi območja, ki smo jih v preteklosti že fotografirali. S tem bomo v prihodnosti lahko proučevali spreminjanje površja npr. taljenje ledenikov, povečanje rudnikov, krčenje gozda, širjenje

nje puščav, mest ... Tako bi poskušali razumeti pomembnejše geografske pojave in procese z vidika časovnih sprememb, da bi učenci spoznali, da je vse v nenehnem spreminjanju.

Pri naročanju fotografij moramo proučiti vreme, saj nam lahko oblaki zakrijejo relief. Ob koncu misije nam posredujejo naročene fotografije območij, katere moramo dešifri-

rati in orientirati. Sledi analiza fotografij. Najbolj zanimive fotografije natisnemo in razstavimo.

Več fotografij Zemlje iz vesolja si lahko pogledate na naši spletni strani <https://www.os-col.si/sally-ride-earthkam/>.

Jasmina Likar Štinjek

Sprehod po burji

Zaradi trenutne situacije smo primorani življenje prilagoditi novi stvarnosti, to pa pomeni, da večji delež svojega časa preživljamo za računalnikom. Da bi se to spremenilo, smo se v društvu tabornikov Rod Mladi bori odločili, da vam ponudimo našo akcijo Sprehod po burji!

Taborniki smo seveda veliki ljubitelji narave in zato vas vabimo, da do konca letošnjega leta sodelujete na naši fotoorientaciji. Vse sodelujoče čaka dnevna doza športne aktivnosti, spoznavanje naše prečudovite doline, za najbolj zagrizene pa tudi privlačna nagrada!

Za vas smo po Vipavski dolini pripravili kontrolne točke, ki jih lahko obiščete sami ali s svojo družino. Ker je trenutno omejeno prehajanje med občinami, lahko obiščete točke, ki se nahajajo v vaši občini. Kontrolne točke so precej oddalje-

ne druga od druge, zato vam jih seveda ni potrebno vseh poiskati v istem dnevu. Niti ni nujno, da obiščete vse točke, saj je fotoorientacija namenjena krajšanju časa in raziskovanju naše prečudovite doline.

Sprehod po burji pričnete z obiskom naše spletne strani <https://burja.mladibori.si>, kjer si lahko ogledate slike kontrolnih točk in nadaljnja navodila za sodelovanje v akciji.

Na vsaki kontrolni točki je nalepljena QR koda, ki jo s telefonom poskenirate in tako potrdite, da ste točko našli.

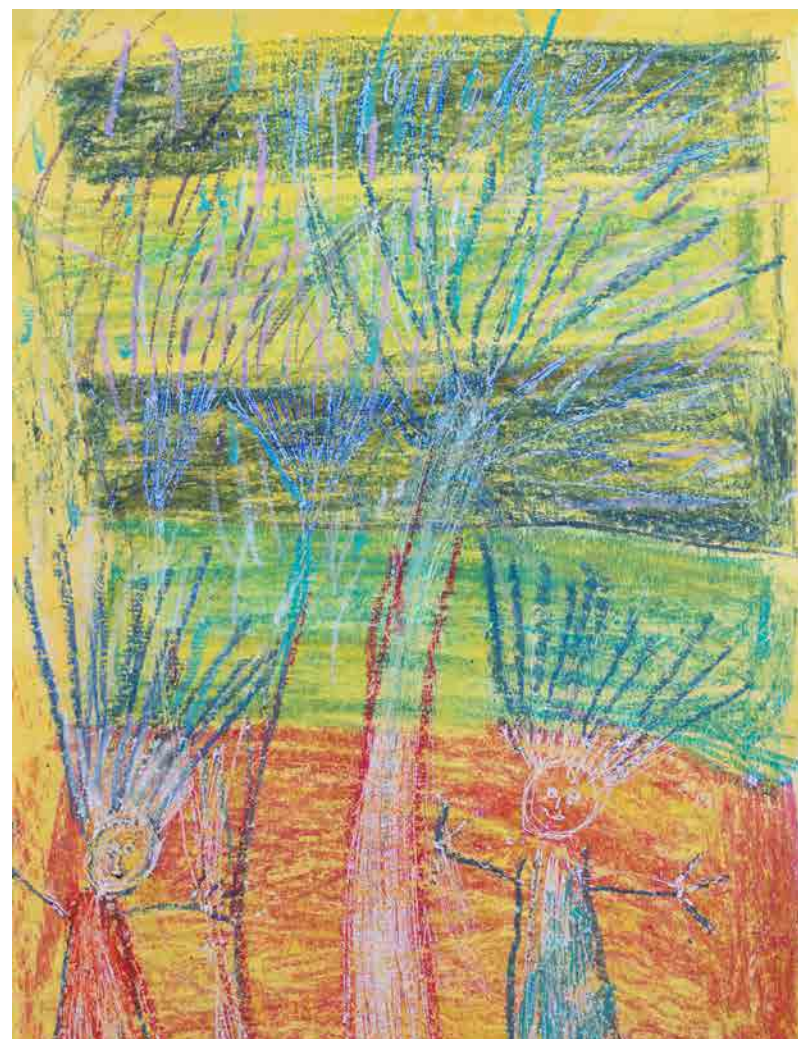
Tisti tekmovalci, ki bodo obiskali več kot 4 kontrolne točke, lahko naročijo šalčke za svoje ekipe z imeni sodelujočih.

Zaradi vaše varnosti in varnosti drugih vas prosimo, da upoštevate ukrepe v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije.

Na fotoorientacijo se torej odpravite sami oziroma v družbi družinskih članov.

Eden izmed taborniških zakonov je 'Tabornik živi zdravo', zato vas prosimo, da se do točk odpravite peš ali s kolesom in ne uporabljate ostalih prevoznih sredstev.

Taborniški pozdrav, vaš RMB

Mana Bolčina, 2. stopnja, Slovenija

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Ivan Princes dr. vet. med.
041 618 949

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Nina Krašna, dr. vet. med.
051 321 368